

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์

Causal Relationship of Responsibility Influence on Learning

Achievement in Project Management in Social Work

ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีการศึกษา 2558

ชื่อเรื่อง : ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์

ผู้วิจัย : ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ

สถาบัน : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปีที่พิมพ์ : 2559

สถานที่พิมพ์: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

แหล่งที่เก็บรายงานฉบับสมบูรณ์ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

จำนวนหน้างานวิจัย: 80 หน้า

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ความรับผิดชอบ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลิขสิทธิ์ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ ภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2557 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 153 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .77 (2) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .75 (3) แบบวัดความรับผิดชอบ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .78 และ (4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 ผลการวิจัยพบว่า (1) โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=57.43$, $df=75$, $p\text{-value}=.93$, $GFI=.94$, $AGFI=.93$, $RMR=.050$, and $RMSEA=.00$) (2) การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 47

Research Title: Causal Relationship of Responsibility Influence on Learning Achievement in Project Management in Social Work

Researcher: Piyachat Klinsuwan

Institution: Huachiew Chalermprakiet University

Year of Publication: 2015

Publisher: Huachiew Chalermprakiet University

Sources: Huachiew Chalermprakiet University

No. of Pages: 80 pages

Keywords: causal relationship, responsibility, and learning achievement

Copyright: Huachiew Chalermprakiet University

ABSTRACT

The purpose of this research is to analyze the causal relationship model of responsibility and learning achievement and test whether such model of responsibility influence on learning achievement coincides with the empirical data.

The research sample consisted of 153 students in 2015 from the faculty of social work and social welfare, Huachiew Chalermprakiet University. The research instruments were (1) the self-efficacy scale with a reliability coefficient (alpha) of .77 (2) the future orientation scale with a reliability coefficient (alpha) of .75 (3) the responsibility scale with a reliability coefficient (alpha) of .78 and (4) the learning achievement scale with a reliability coefficient (alpha) of .89.

The research findings were as follows: (1) The causal model of responsibility of students fit the empirical data ($\chi^2=57.43$, $df= 75$, $p\text{-value}=.93$, $GFI=.94$, $AGFI=.93$, $RMR= .050$, and $RMSEA = .00$) (2) The self-efficacy and the future orientation were causal factors and influence on learning achievement pass responsibility and responsibility predicted learning achievement 47%

กิตติกรรมประกาศ

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้รับความกรุณาจาก ผศ.ดร.จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร ผศ.ดร.ภุชงค์ เสนานุช และ ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล ให้คำแนะนำ และตรวจเครื่องมือในการวิจัย จึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 ภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2557 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ได้อนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม/แบบวัด ทุกฉบับ และผู้วิจัยมั่นใจว่าผลการวิจัยจะนำไปใช้แก้ปัญหาในการเรียนการสอนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

ดร. ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ

อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามปฏิบัติการ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความรับผิดชอบ (Responsibility)	8
การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)	11
ลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation)	15
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement)	17
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship)	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
กรอบแนวคิดในการวิจัย	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
ขั้นตอนการวิจัย	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิจัย	36
อักษรย่อและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล	37
ผลการวิเคราะห์ระดับของตัวแปร	39
ผลการตรวจสอบลักษณะของข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบโมเดลการวัด	46
ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ	47
ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน	53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	58
สรุปผลการวิจัย	58
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก	70
ประวัติย่อผู้วิจัย	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดและเกณฑ์การประเมินระดับของตัวแปรที่ศึกษา	32
2	ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	34
3	ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	39
4	ระดับของตัวแปรที่ศึกษา	40
5	ผลการตรวจสอบการแจกแจงปกติของตัวแปร	43
6	ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ในระดับสูง (Multicollinearity) และความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation) ของตัวแปรอิสระ	44
7	ผลการตรวจสอบความคลาดเคลื่อนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH)	45
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบหรือตัวแปรสังเกตได้	46
9	ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าสถิติในโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง	49
10	ผลการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ	49
11	ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าสถิติในโมเดลการวัดตัวแปรผลกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง	52
12	ผลการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรผล	52
13	ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติในโมเดลการวัดตัวแปรผลกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง	55
14	ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุ ที่มีต่อความรับผิดชอบ (RES) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH)	56

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่	หน้า	
1	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ปัจจัยส่วนบุคคล และสิ่งแวดล้อม	11
2	ความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองและ ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำ ที่ส่งผลต่อแนวโน้มที่จะกระทำ หรือไม่กระทำ	12
3	ทฤษฎี Bloom's Taxonomy (1956) 6 ชั้น นำมาประยุกต์ใช้ 3 ชั้น	20
4	โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	24
5	กรอบแนวคิดการวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคม สงเคราะห์	29
6.1	ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ แสดงค่าสถิติ t ที่มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01	48
6.2	ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ในรูปคะแนนดิบ	48
7.1	ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล แสดงค่าสถิติ t ที่มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01	51
7.2	ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ในรูปคะแนนดิบ	51
8	ผลการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ความรับผิดชอบ (RES) ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH)	54

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นลักษณะการประสมประสานระหว่างความร่วมมือของผู้เรียนและผู้สอน ที่ควรมีการใช้วิธีสอนหลายๆ วิธี (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2544 : 62) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ในการออกแบบการสอนนั้น ผู้สอนไม่เพียงกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเองเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่ให้ข้อมูลและจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนด้วย เพื่อให้การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิมได้ มิใช่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเท่านั้น (Bower and Hilgard. 1981) แต่ยังเป็นพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากประสบการณ์ที่ได้รับของผู้เรียนแต่ละคน โดยปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมตามสถานการณ์ต่าง ๆ จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่ผู้สอนวางไว้ (Pressey, Robinson and Horrock. 1959) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ผู้สอนและผู้เรียนคาดหวังคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพการศึกษา (Anastasi. 1968 : 386) โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา แต่ในความเป็นจริงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจไม่ใช่ตัวบ่งชี้เพียงตัวเดียว กรณีที่มีผู้เรียนเป็นจำนวนมาก ซึ่งคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ เป็นวิชาพื้นฐาน ในภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 153 คนนับว่าเป็นชั้นเรียนใหญ่ (Large Class) พบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น การขาดเรียนและไม่ตั้งใจเรียนตลอดคาบการสอน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ทั่วถึง ผู้สอนไม่สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้สอดคล้องกับแผนการสอนได้ครอบคลุมการพัฒนาคุณลักษณะภายในเพื่อให้ผู้เรียนตั้งใจ มุ่งมั่นต่อการเรียนในเนื้อหาที่สอน ปัญหานี้อาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่พบใน “การเรียนการสอนในห้องเรียนขนาดใหญ่ : อุปสรรคและทางเลือกที่ท้าทาย ” บทความของ สุมาลีชินอกุ (ม.ป.ป.) ได้สรุปผลการประชุม

ผู้ประสานงานกลุ่มย่อยกลุ่ม Large classroom learning กับผู้บริหารและคณาจารย์ระดับอุดมศึกษา ได้สรุปสภาพปัญหาไม่แตกต่างจากที่กล่าวมา และยังพบปัญหาการจัดรูปแบบกิจกรรมไม่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมได้ทั่วถึง ผู้สอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนคล้อยตามเนื้อหาที่สอน ผู้สอนไม่สามารถจำชื่อผู้เรียนได้ครบทุกคนทำให้ขาดความใกล้ชิดสนิทสนมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนขนาดใหญ่อาจส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน และนักศึกษา ผลการวิจัยสนับสนุนว่าปัจจัยสาเหตุหนึ่งของการรับรู้ความสามารถของตนเอง (ชนดล ยิ้มถนอม. 2554) และความรับผิดชอบมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ปิยะมาศ เจริญพันธุ์. 2544 : 311-326)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลที่เป็นปัจจัยด้านอัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบ ซึ่งบุคคลจะรับรู้ความสามารถของตนเองได้มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความยากและความซับซ้อนของสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะกระทำ (Magnitude) และได้ประเมินปริมาณความสามารถของตนเองจากประสบการณ์เดิมแล้วว่า จะกระทำได้หรือไม่ ส่งผลไปถึงระดับความมั่นใจต่อความสำเร็จในการกระทำสิ่งนั้นด้วย เป็นนัยที่บุคคลนำไปตีความและเทียบเคียงกับสิ่งที่ตนเองกำลังจะกระทำว่ามีความคล้ายคลึงกันหรือไม่ (Bandura. 1977b) มีผลการวิจัยสนับสนุนว่าการรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงาน (พินิตา ธนวัฒนากุล. 2547) และการรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (จิราภรณ์ กณสิทธิ์. 2541) สามารถทำนายความรับผิดชอบด้านความมีวินัย (ภาคภูมิ อิมสะอาด. 2556) และลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ (พัชราภา ตรีเนตร. 2554) นอกจากนี้ยังพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ (จิราภรณ์ กณสิทธิ์. 2541) ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ดวงจันทร์ อันอาจ. 2543) กล่าวได้ว่า ผู้เรียนที่รับรู้ความสามารถของตนเองและมีลักษณะมุ่งอนาคต เป็นปัจจัยสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จึงสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่า ผลสรุปนี้ สามารถนำมาใช้กับนักศึกษาที่เรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ได้หรือไม่ โดยการจำลองโมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ชั้น และพิสูจน์ว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2557 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่เรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เลือกนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) ภาคที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2557 จำนวน 153 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) มีสัดส่วนระหว่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าเท่ากับ 5 : 1 ถึง 10 : 1 (Bentler and Chou, 1987) ในการวิจัยนี้มี 13 พารามิเตอร์ ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงไม่ควรต่ำกว่า 130 ตัวอย่าง จึงนับได้ว่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง 153 คนในการวิจัยนี้ เป็นขนาดที่เหมาะสม

2. ตัวแปรที่ศึกษา จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรสาเหตุ 2 ตัวแปร 7 องค์ประกอบ/พารามิเตอร์ และตัวแปรตามหรือตัวแปรผลจำนวน 2 ตัวแปร 6 องค์ประกอบ/พารามิเตอร์ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) หรือตัวแปรสาเหตุ (Cause Variables)

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรสาเหตุ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรแฝง การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ความสำเร็จของตนเองที่ผ่านมา การรับรู้จากการสังเกตตัวเอง การรับรู้จากการถูกชักจูง และการรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์

2. ตัวแปรแฝง ลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation) ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล ความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกันในอนาคต และความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) หรือตัวแปรผล (Effect Variables)

ตัวแปรตามหรือตัวแปรผล ประกอบด้วย

1. ตัวแปรแฝง ความรับผิดชอบ (Responsibility) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา และความรับผิดชอบต่อสังคม

2. ตัวแปรแฝง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) วิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล

ในการวิจัยนี้ ความรับผิดชอบ นอกจากจะเป็นตัวแปรตามหรือตัวแปรผลของการรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตแล้ว ยังเป็นตัวแปรอิสระ ทำหน้าที่เป็นตัวแปรคั่นกลาง (Intervening Variable) เชื่อมระหว่าง การรับรู้ความสามารถของตนเอง และ ลักษณะมุ่งอนาคต กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิยามปฏิบัติการ

1. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) หมายถึง ความมั่นใจของบุคคลว่าสามารถกระทำได้สำเร็จตามผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Outcome Expectation) เป็นการคาดการณ์ของบุคคลว่าเมื่อกระทำสำเร็จแล้วจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ การคาดหวังผลลัพธ์ จึงเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่

1.1 การรับรู้ความสำเร็จของตนเองที่ผ่านมา (Performance Attainment) หมายถึง การรับรู้ของผู้เรียนว่าตนเองมีประสบการณ์ในการเขียนโครงการมาก่อน จึงมั่นใจว่าตนเองสามารถเรียน วิชา SW 3043 ได้อย่างเข้าใจ เคยมีผลการเรียนดีมาตลอด มั่นใจว่าต้องทำคะแนนได้ดีมาก ในวิชา SW 3043 และมั่นใจว่าไม่ว่าจะมีการทดสอบวิชา SW 3043 ครั้งใด ตนเองจะต้องได้คะแนนดีทุกครั้ง

1.2 การรับรู้จากการสังเกตตัวแบบ (Vicarious Experience) หมายถึง การรับรู้ของผู้เรียนจากการสังเกตว่า เพื่อนที่ขยันเรียนและหมั่นท่องหนังสือมักจะมีผลการเรียนดี เพื่อนที่ตั้งใจเรียนมักจะทำคำถามเพื่อถามอาจารย์ที่สอนบ่อยครั้ง และสามารถเข้าใจเนื้อหาในวิชานั้นได้เป็นอย่างดี จึงเชื่อมั่นว่าหากตนเองปฏิบัติเช่นนั้นบ้าง ย่อมได้รับผลเช่นเดียวกัน

1.3 การรับรู้จากการถูกชักจูง (Verbal Persuasion) หมายถึง การรับรู้ของผู้เรียนจากการได้ยินได้ฟังบุคคลรอบข้าง ได้แก่ เพื่อน อาจารย์ และผู้ใกล้ชิดเคยพูดชมเชย สนับสนุนและส่งเสริมให้กล้าแสดงออก ชมเชยว่าเป็นคนฉลาด หากตั้งใจทำอะไรแล้วจะประสบความสำเร็จในสิ่งนั้น ซึ่งผู้เรียนจะเกิดความเชื่อมั่นตนเองมากยิ่งขึ้น

1.4 การรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ (Physiological and Emotional Arousal) หมายถึง การรับรู้ของผู้เรียนจากการถูกกระตุ้นและเร่งเร้าให้ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามเวลาที่กำหนด หรือในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งทั้งที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย เช่น การแข่งขันตอบคำถามมักจะแพ้เพราะรู้สึกเครียดวิตกกังวล การนำเสนอหน้าชั้นเรียนมักจะไม่ประสบความสำเร็จ เพราะรู้สึกประหม่า แต่กลับทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ดีหากมีคนยกย่อง เป็นต้น ซึ่งผลของการกระทำไม่สำเร็จหรือทำไม่ได้ไม่เท่าที่ควร จะรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ ในทางตรงข้ามถ้าได้ผลดีการรับรู้ความสามารถของตนเองจะสูงขึ้น

2. ลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation) หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อมั่นตนเองของบุคคลที่สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นและเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

2.1 ความสามารถคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อมั่นตนเองของผู้เรียนวิชา SW 3043 ว่าสามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ว่า หากตั้งใจเรียนย่อมมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา SW 4243 อย่างลึกซึ้ง หากฝึกหัดบ่อยๆจะมีทักษะในการวิเคราะห์ หากส่งการบ้านสม่ำเสมอ ย่อมมีความรู้กว้างขวางขึ้น

2.2 ความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกันในอนาคต หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อมั่นของผู้เรียนวิชา SW 3043 ว่า หากตนเองค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จะเพิ่มความมั่นใจในตนเองมากขึ้น หากฝึกหัดตอบคำถามบ่อยๆ จะทำให้เป็นคนมีเหตุผล หากขยันท่องหนังสือต้องได้ A วิชา SW 4243 อย่างแน่นอน ความเชื่อเหล่านี้สามารถเกิดขึ้นกับตนเองได้และจะเกิดกับผู้อื่นเช่นเดียวกัน

2.3 ความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อมั่นตนเองของผู้เรียนวิชา SW 3043 ที่มีต่อสิ่งที่จะได้รับในอนาคตว่าเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ และสังคมยอมรับว่าดีงาม เป็นคุณค่าที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามกาลเวลา ได้แก่ หากตนเองมีความรู้มากเท่าไรย่อมได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากอาจารย์และเพื่อนฝูง ความรู้ที่ได้รับจาก วิชา SW 4243 มากเท่าไร ย่อมมีโอกาสเรียนต่อระดับปริญญาโทมากขึ้น และยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการทำงาน ความเชื่อต่อผลที่จะเกิดเหล่านี้คือคุณค่าที่ได้รับและจะเพิ่มขึ้นตามกาลเวลา

3. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนวิชา SW 3043 ที่แสดงให้เห็นถึงการรับรู้ที่ตนเอง มีภาระผูกพันในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ สำนึกในผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวมโดยไม่ปล่อยปละละเลย หรือบกพร่องในหน้าที่นั้นๆ ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

3.1 ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนวิชา SW 3043 ที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ ได้แก่ ตรงต่อเวลา ขยัน ตั้งใจเรียนและส่งการบ้านตรงตามเวลา

3.2 ความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนวิชา SW 3043 ที่ทำประโยชน์ให้มหาวิทยาลัยที่ตนศึกษา ได้แก่ การเคารพและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย ไม่ประพฤติตนให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย เวลาว่างมักจะเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

3.3 ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนวิชา SW 3043 ที่เอื้อเพื่อเกื้อกูลต่อครอบครัว ต่อกลุ่มคนและต่อสังคม ได้แก่ บำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน เคยเป็นอาสาสมัคร

ช่วยเหลือผู้พิการ คนชรา หรือผู้ประสบความเดือดร้อนในชุมชน และพยายามรักษาสีแกวด์ล้อมเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้หรือมีทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) วัดจากผลการทดสอบย่อย การทดสอบกลางภาคและปลายภาค แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Comprehensive) หมายถึง ผลการทดสอบกลางภาควิชา SW 3043 เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการเรียนวิชา SW 4243 ของผู้เรียน กำหนดคะแนนเต็ม 15 คะแนน

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ (Apply and Analysis) หมายถึง ผลการทดสอบความสามารถเขียนโครงการและนำโครงการไปปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการนำความรู้และความเข้าใจในการเรียนวิชา SW 3043 ไปใช้ ซึ่งจะต้องมีการวางแผนและการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำโครงการไปปฏิบัติ กำหนดคะแนนเต็ม 15 คะแนน

4.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล (Synthesis and Evaluation) หมายถึง ผลการทดสอบเกี่ยวกับความสามารถในการสังเคราะห์ และการประเมินผลของผู้เรียนจากผลการจัดโครงการกับกลุ่มเป้าหมาย รายงานประเมินผลการจัดโครงการ และผลการทดสอบปลายภาค กำหนดคะแนนเต็ม 15 คะแนน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยเป็นแนวทางให้ผู้สอนกระตุ้นความรับผิดชอบ ลักษณะมุ่งอนาคตของผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อหาวิธีส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะที่สำคัญเหล่านี้เพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ และส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย
2. ผลการวิจัยเป็นแนวทางให้ผู้สนใจค้นคว้าวิจัยโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ เกี่ยวกับคุณลักษณะอื่นๆ ที่สำคัญของผู้เรียนเช่น ทักษะจิตวิทยา และการสนับสนุนทางสังคม เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทดสอบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. ผลการวิจัยเป็นองค์ความรู้ที่ใช้เป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ มีหัวข้อสำคัญดังนี้

1. ความรับผิดชอบ (Responsibility)
2. การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)
3. ลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation)
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement)
5. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship)
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

สาระสำคัญโดยสรุปมีดังต่อไปนี้

ความรับผิดชอบ (Responsibility)

ความรับผิดชอบ หมายถึง ความตั้งใจที่จะปฏิบัติในหน้าที่ของตนตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทั้งของตนเอง และของกลุ่มให้สำเร็จลุล่วง และยอมรับผลการกระทำด้วยความเต็มใจทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย (จินตนา จันทรดา. 2550 : 4) ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะทางจริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่งของผู้ที่มีคุณลักษณะนี้ ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข เพราะแต่ละบุคคลย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่มากมาย หากมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเป็นอย่างดีแล้ว ย่อมเกิดความสันติสุขและความเจริญก้าวหน้าในชีวิต (จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. 2540 : 81 - 82) มี 2 ประเภท คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง (Self - Responsibility) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกตามบทบาทและสถานะของตนเองอย่างเหมาะสม และความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลตามภาระหน้าที่ที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับส่วนร่วมหรือต่อสังคมที่ตนเองดำรงอยู่ ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว สถาบันการศึกษาที่ตน

เรียน ชุมชน องค์กร และประเทศชาติ (กรมวิชาการ. 2544 : 196) สำหรับความรับผิดชอบต่อสังคม นักวิชาการได้แบ่งออกเป็น 4 องค์กรประกอบ คือ ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน และความรับผิดชอบต่อชุมชน (ชุตินา ไชยสิทธิ์. 2555) แนวคิดเหล่านี้ ควรเป็นคุณลักษณะประจำตัวของนักเรียน นิสิต และนักศึกษา นอกจากความรับผิดชอบต่อครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันแรกที่สำคัญแล้ว สถาบันการศึกษาก็เป็นสถานที่สำคัญรองลงมา เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และหน่วยงานการศึกษาที่มีชื่อเรียกอื่นๆ เป็นต้น โดยมีผู้สอนที่เป็นครู-อาจารย์เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียน นิสิต และนักศึกษาเกิดการเรียนรู้ในทุกด้าน ทั้งวิชาการ การฝึกทักษะอาชีพ และได้รับการอบรมบ่มนิสัย ปลูกฝังและขัดเกลาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ รวมทั้งได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่ดีงาม เพื่อให้เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติ นับได้ว่า สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งที่นักเรียน นิสิต และนักศึกษา ควรจะต้องมีความรับผิดชอบต่อ โดยเฉพาะในยุคที่กระบวนการเรียนการสอนมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child or Student Center) นั่นคือผู้สอนให้ความสำคัญกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนมากเท่าไร ยิ่งต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สถาบันการศึกษา และสังคมมากขึ้นเท่านั้น เป็นพฤติกรรมที่มีปัจจัยต่างๆ ทั้งจากปัจจัยแวดล้อม และปัจจัยภายในของบุคคลที่ผลักดันให้กระทำ บุคคลจะมีความรับผิดชอบต่อมากหรือน้อยแตกต่างกันไปแต่แต่ละบุคคล เป็นหนึ่งในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายของการเรียนรู้ในทุกด้านอย่างแท้จริง

ความรับผิดชอบต่อเป็นพฤติกรรมสำคัญที่ผู้สอนมักจะปลูกฝังผู้เรียนตั้งแต่อนุบาล ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านจิตใจและร่างกายในทุกด้านที่ควรได้รับอย่างครบถ้วน มีข้อยืนยันจากผลการวิจัยหลายฉบับ เกี่ยวกับการหาวิธีการพัฒนาความรับผิดชอบต่อให้กับผู้เรียน ได้แก่ งามอาจ จูมสีมา (2554) ได้วิจัยเรื่องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านกันทรอมน้อย ด้วยวิธีการทำค่านิยมให้กระจ่าง โดยใช้ชุดพัฒนาความรับผิดชอบต่อในการเรียน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) ชุดพัฒนาความรับผิดชอบต่อในการเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผ่านการประเมินคุณค่าและการประเมินความเป็นไปได้ของการนำไปใช้ 2) แบบประเมินตนเองและแบบบันทึกพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อในการเรียนของนักเรียน 3) แบบสอบถามเจตคติของนักเรียนต่อการพัฒนาความรับผิดชอบต่อในการเรียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยวัดผลความรับผิดชอบต่อของผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 1-6 พบว่า

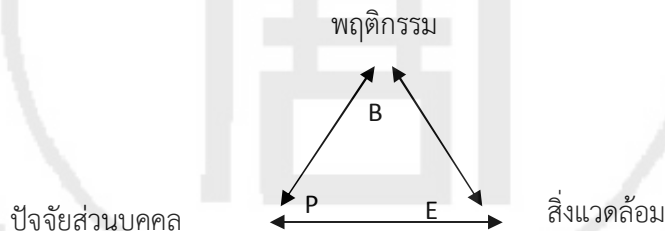
นักเรียนที่มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย สำหรับในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษา เป็นผลการวิจัยของ สายหยุด ทาเรือน (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความรับผิดชอบของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาแผนกพาณิชยการคอมพิวเตอร์ ระดับ ปวช. 2 ด้วยวิธีการเสริมแรงบวก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงบวก ไม่เพียงมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นด้วย นอกจากนี้มีผลการวิจัยสำรวจความรับผิดชอบในกลุ่มตัวอย่างระดับมหาวิทยาลัยอีกด้วย เพื่อทราบว่าความรับผิดชอบของผู้เรียนในระดับมหาวิทยาลัย เป็นคุณลักษณะสำคัญที่อยู่ในตัวของนักศึกษาประเภทใดบ้าง ได้แก่ ผลการวิจัยของ ฉันทนา ปาปีดลา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 7 ใน 14 แห่ง จำนวน 400 คน เพื่อศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา 5 ด้าน พบว่านักศึกษามีความรับผิดชอบต่อประเทศชาติมากที่สุด รองลงมาคือความรับผิดชอบต่อเพื่อน ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัย/สถานศึกษา และลำดับสุดท้ายคือ ความรับผิดชอบต่อชุมชน และยังพบอีกว่า นักศึกษาแต่ละระดับชั้นมีความรับผิดชอบไม่แตกต่างกัน แต่ที่น่าสังเกตคือ นักศึกษาที่มีผลการเรียนดี คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.0 ขึ้นไป มีพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักศึกษาที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ในทางกลับกันจึงควรศึกษาว่า นักศึกษาที่มีความรับผิดชอบสูงจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหรือไม่ ซึ่งตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565 ได้คาดการณ์บัณฑิตในอนาคตเกี่ยวกับชีวิตการทำงานไว้ว่า นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ที่เป็นคุณลักษณะของบัณฑิตแล้ว ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น นับว่าเป็นสิ่งสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2550)

จึงสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นของบุคคลที่ตั้งใจทำหน้าที่ทั้งตามสถานภาพของตนเองและภาระหน้าที่ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับส่วนร่วม หรือสังคมที่ตนเองดำรงอยู่ ได้แก่ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน องค์กร และประเทศชาติ ด้วยความเอาใจใส่และมุ่งมั่นทำหน้าที่ของตนเองด้วยความผูกพันให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเองทั้งผลดีและผลเสีย สำหรับการวิจัยนี้ ประชากรที่ศึกษาคือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา SW 3043 จึงควรวัดความรับผิดชอบให้ครอบคลุม 3 องค์กรประกอบ ได้แก่ ในฐานะที่เป็นนักศึกษา ต้องมีความ

รับผิดชอบต่อตนเอง ไม่เป็นภาระของครอบครัว ทำหน้าที่ของตนเองให้ครบถ้วน มีความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษาที่ตนเรียน ด้วยการขยันและมุ่งมั่นในการศึกษา เคารพและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย เพื่อเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์และมีคุณภาพในอนาคต สามารถประกอบอาชีพสุจริต และในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม จึงต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ต่อชุมชน และต่อประเทศชาติ

การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy)

การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ตามแนวคิดของ Bandura (1977b : 117-194) ต่อมาเขาได้เปลี่ยนชื่อเป็น "ทฤษฎีปัญญาสังคม" (Social Cognitive Theory) หลักการพื้นฐานของทฤษฎีปัญญาสังคม เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต้องอาศัยกระบวนการทางปัญญา ซึ่งเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรม (Behavior=B) ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors=P) และสิ่งแวดล้อม (Environment=E) ปรากฏตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ปัจจัยส่วนบุคคล และสิ่งแวดล้อม

จากภาพที่ 1 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ปัจจัย จะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ อาจพบว่าในบางสถานการณ์ ปัจจัยส่วนบุคคล (P) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม (B) มากกว่าสิ่งแวดล้อม (E) แต่ในบางสถานการณ์สิ่งแวดล้อม (E) อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม (B) มากกว่าปัจจัยส่วนบุคคล (P) ในขณะเดียวกันพฤติกรรม (B) อาจมีอิทธิพลต่อสิ่งแวดล้อม (E) มากกว่าปัจจัยส่วนบุคคล (P) ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้ สามารถเรียนรู้ได้จากผลของการกระทำและการเลียนแบบ พฤติกรรมเหล่านี้ สามารถควบคุมได้ด้วยการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมและผลของการกระทำ ในรูปแบบของความเชื่อ และความคาดหวัง

Bandura (1977b: 191-215) ให้คำจำกัดความ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ไว้ว่า เป็นการตัดสินใจหรือความเชื่อเกี่ยวกับระดับความสามารถในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของตนเอง มีอิทธิพลต่อกระบวนการคิด (Cognitive Process) และกระบวนการจูงใจ (Motivation Process) ซึ่งกระบวนการจูงใจเป็นผลมาจากกระบวนการคิด และมีอิทธิพลต่อกระบวนการด้านอารมณ์ (Affective Process) จะเห็นว่าบุคคลที่ชอบกระทำในสิ่งที่ท้าทายความสามารถ หากประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังมากเท่าไร ก็จะยิ่งเพิ่มความเชื่อมั่นของการรับรู้ความสามารถของตนเองมากขึ้น ในทางตรงข้าม หากบุคคลรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ จะขาดแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ให้สำเร็จ และเกิดอารมณ์ต่างๆ เช่น ความวิตกกังวล ความสับสน และขาดความมั่นใจตนเอง เป็นต้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกัน Bandura (1977b: 194) ได้แบ่งออกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

1. ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเอง (Efficacy Expectancies) หมายถึง การประเมินระดับความสามารถของตนเองในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด
2. ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำ (Outcome Expectancies) หมายถึง การคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำ

หากบุคคลรับรู้หรือประเมินความสามารถของตนเองสูง และคาดหวังผลลัพธ์จากการกระทำสูงมากเท่าไร จะส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมมากขึ้นเท่านั้น ในทางตรงข้ามหากรับรู้หรือประเมินความสามารถของตนเองต่ำและคาดหวังผลลัพธ์จากการกระทำต่ำ มีแนวโน้มที่จะไม่กระทำอย่างแน่นอน เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดหวัง จะเห็นว่าความคาดหวังต่อความสามารถของตนเอง และต่อผลลัพธ์ของการกระทำจะเกิดควบคู่กัน หากระดับความคาดหวังต่อความสามารถของตนเอง กับระดับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำแตกต่างกัน มีแนวโน้มว่าจะไม่กระทำ ปรากฏตามภาพที่ 2

ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองต่ำ ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำสูง = มีแนวโน้มจะไม่กระทำ	ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองสูง ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำสูง = มีแนวโน้มจะกระทำแน่นอน
ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองต่ำ ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำต่ำ = มีแนวโน้มจะกระทำแน่นอน	ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองสูง ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำต่ำ = มีแนวโน้มจะไม่กระทำ

ภาพที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่าง ความคาดหวังต่อความสามารถของตนเองและ
ความคาดหวังต่อผลลัพธ์ของการกระทำ ที่ส่งผลต่อแนวโน้มที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

Evans (1989) ขยายความแนวคิดของ Bandura เกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ซึ่ง สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2539) ได้สรุปไว้ดังนี้

1) การรับรู้ความสำเร็จจากการกระทำ (Enactive Mastery Experience) หรือจากประสบการณ์ เนื่องจากเป็นความสำเร็จที่แท้จริง จะทำให้บุคคลนั้นประเมินตนเองสูง ในทางตรงข้าม หากการกระทำที่ผ่านมาพบความล้มเหลวบ่อยๆ บุคคลนั้นจะประเมินความสามารถของตนเองต่ำลง

2) การรับรู้จากการสังเกตตัวแบบ (Vicarious Experience) คือ บุคคลได้สังเกตคนอื่นที่คล้ายคลึงกับตนเองที่ได้กระทำสิ่งใดแล้วประสบความสำเร็จ จะมั่นใจในความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น และเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถกระทำในลักษณะเดียวกันได้สำเร็จเช่นเดียวกัน ในทางตรงข้าม หากคนอื่นที่มีความสามารถใกล้เคียงกับตนเองทำสิ่งใดแล้วประสบความล้มเหลวทั้ง ๆ ที่ได้พยายามมากแล้ว จะทำให้บุคคลนั้นจะประเมินความสามารถของตนเองต่ำลงได้

3) การรับรู้จากคำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองที่เกิดขึ้นจากคำพูดชักจูงของคนอื่นที่โน้มน้าวให้คล้อยตาม ทำให้บุคคลเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะกระทำการหนึ่งสิ่งใดได้สำเร็จ หากพบว่าผลของการกระทำไม่สอดคล้องกับความเชื่อนั้น บุคคลนั้นจะขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองได้

4) การรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ (Physiological and Affective State) คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองว่า ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามความคาดหวัง เนื่องจากมาจากตนเองอยู่ในภาวะที่มีอารมณ์ไม่แน่นอน หรือร่างกายไม่ปกติ และเชื่อว่าสามารถทำได้ดีกว่านี้ หากไม่ตื่นเต้น เครียด หรือเหนื่อยมากเกินไป

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดอื่นๆที่แตกต่างกันออกไป เป็นรูปแบบในการวัดและประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งต่างมุมมองและประสบการณ์ และมีผลการวิจัยพบวิธีการประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองที่น่าสนใจ ได้แก่ แนวคิดของ Lee and Bobko (1994: 364-369) ได้สังเคราะห์งานวิจัยหลายฉบับเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง และแบ่งรูปแบบการประเมินออกเป็น 4 แบบ คือ 1) การประเมินระดับความมั่นใจ (Self-efficacy strength) 2) การประเมินระดับความยาก (Self-efficacy magnitude) 3) การประเมินแบบผสมแบบที่ 1 และแบบที่ 2 (Self-efficacy composites 1+2) และ 4) การประเมินด้วยคำถามเดียว (One item task-specific confidence rating) เป็นเครื่องมือที่ผู้ประเมินต้องประเมินอย่างละเอียดและระมัดระวัง อาจกระทำได้ยาก เนื่องจากต้องมีการเตรียมการ ใช้เวลามาก และยังไม่พบแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานเพียงพอ

สำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเอง จากองค์ประกอบสำคัญตามแหล่งที่มาของการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากเครื่องมือในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถประเมินการรับรู้ความสามารถของตนเองได้จากความเชื่อว่าตนเองสามารถทำได้สำเร็จ เพราะเคยทำสิ่งนี้สำเร็จมาแล้วในอดีต หรือการรับรู้ความสำเร็จจากการกระทำในอดีตนั่นเอง การรับรู้จากการสังเกตตัวเองหรือเปรียบเทียบจากตัวเอง การรับรู้จากคำพูดต่างๆของบุคคลรอบข้างที่พูดชักจูงให้รับรู้ว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ และสุดท้ายคือการรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ ซึ่งเป็นการรับรู้ที่อาจเกิดขึ้นจากความต้องการของตนเองหรือความต้องการของบุคคลรอบข้างในสถานการณ์ที่จำเป็นต้องกระทำ เป็นต้น และการรับรู้ความสามารถของตนเองนี้ เป็นตัวแปรหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าจะเป็นสาเหตุ และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมากหรือน้อย มีผลการวิจัยที่สนับสนุนว่าผู้เรียนที่มีความรับผิดชอบสูง เป็นอิทธิพลของการรับรู้ความสามารถของตนเอง (ชนดล ยิ้มถนอม. 2554) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นผลมาจากผู้เรียนรับรู้ความสามารถของตนเองสูง (อภิญา อิงอาจ และชลธร อริยปิณฑิ. 2553)

จึงสรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง ความเชื่อมั่น หรือความมั่นใจของบุคคลว่า ตนเองสามารถกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้สำเร็จตามที่คาดหวัง เนื่องจากเคยทำสิ่งนี้สำเร็จมาแล้วจากการกระทำในอดีต เป็นการคาดการณ์ของบุคคลว่าเมื่อกระทำสำเร็จแล้วจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ การคาดหวังผลลัพธ์จึงเป็นที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง จะเกิดขึ้นได้จาก การรับรู้ความสำเร็จจากการกระทำของตนเองในอดีต การรับรู้จากการสังเกตตัวเอง การรับรู้จากคำพูดชักจูง และการรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ การรับรู้เหล่านี้ส่งผลต่อกระบวนการคิด กระบวนการทางอารมณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวของบุคคล

ปัจจัยอื่นที่น่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้วิจัยสนใจ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation) เป็นความสามารถที่จะมองการณ์ไกลและวาดภาพอนาคตของตนเอาไว้ตามที่คาดหวัง สามารถควบคุมพฤติกรรมไปสู่แนวทางนั้น ด้วยการปรับวิธีการและเป้าหมายให้สัมพันธ์กัน ถือว่าเป็นกระบวนการปรับตัวที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง (Kastenbaum. 1961) มีเนื้อหาสาระโดยสังเขป ดังนี้

ลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation)

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง การแสดงออกของพฤติกรรมการรอคอย สามารถควบคุมตนเอง คาดการณ์ไกล คาดหวังผลที่เกิดในอนาคต และเล็งเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ หากต้องการได้รับผลที่ดีกว่าในปัจจุบัน จะวางแผนเป็นแนวทางปฏิบัติ และควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่คาดหวังในอนาคต (Mischel. 1974: 287) ลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคลเป็นความสามารถในการคาดการณ์ไกล เห็นความสำคัญทั้งผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมุ่งความสำเร็จหรือผลตอบแทนที่คุ้มค่ากว่า (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2545 : 130-165)

Nurmi (1991) อธิบายว่า ลักษณะมุ่งอนาคต เป็นลักษณะภายในของบุคคล มีความซับซ้อน และสามารถพัฒนาขึ้นในตัวบุคคลอย่างเป็นกระบวนการ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การตั้งเป้าหมาย (Future-oriented motives, interests and goals) ในขั้นนี้ บุคคลได้ตั้งเป้าหมายที่ตนเองต้องการให้เกิดขึ้น บนความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต
2. การวางแผน (Future-oriented planning) เป็นการวางแผนปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งได้กำหนดไว้ในขั้นตอนแรก จะมีการตั้งเป้าหมายย่อยๆ และกำหนดวิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสมไว้ ศึกษาความเป็นไปได้ว่าเป็นแนวทางที่สามารถนำไปสู่เป้าหมายได้หรือไม่ หากประเมินแล้วพบว่าไม่สามารถนำไปสู่เป้าหมายได้ ก็จะเปลี่ยนแปลงแนวทางเสียใหม่
3. การประเมินความเป็นไปได้ (Evaluation of the future) ของเป้าหมายที่ตนเองต้องการในอนาคต ตลอดจนแผนปฏิบัติการที่วางไว้นั้น มีโอกาสที่จะสำเร็จมากน้อยเพียงใด หากเป้าหมายมีโอกาสสำเร็จน้อยก็จะเปลี่ยนให้ง่ายขึ้น แผนปฏิบัติการที่วางไว้ก็จะเปลี่ยนไปด้วย หากผลที่ได้รับหรือสิ่งที่เกิดขึ้นสำเร็จตามความคาดหวัง จะส่งผลให้บุคคลมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงขึ้น หากสิ่งที่เกิดขึ้นตรงข้ามคือ ผลที่ได้รับไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคลจะต่ำลง

อาจยกตัวอย่างนักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต เช่น นักศึกษาที่เรียนวิชา SW 4243 ได้วางเป้าหมายระยะสั้นของตนเองไว้คือการสอบผ่านทุกวิชาที่เรียน และวางเป้าหมายระยะยาวคือการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี จะวางแผนปฏิบัติการไว้ว่าจะสนใจและขยันท่องหนังสือเฉพาะวิชาที่ยากเท่านั้น หากปรากฏว่าสอบตกวิชาที่เข้าใจง่าย แผนปฏิบัติการที่วางไว้จะต้องเปลี่ยนเป็นการสนใจและขยันท่องหนังสือทุกวิชาที่เรียน หากนักศึกษากำหนดเป้าหมายระยะสั้นว่าจะต้องสำเร็จ

การศึกษาในระดับปริญญาตรี และระยะยาวคือการศึกษาต่อระดับปริญญาโท นักศึกษาจะวางแผนอย่างเข้มงวดขึ้น แนวทางของแผนปฏิบัติการจะวางแผนเพื่อคาดหวังให้ผลสอบแต่ละวิชาได้คะแนนเฉลี่ยสูงเพื่อให้ผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวมมากกว่า 3.50 เป็นคุณสมบัติเพียงพอที่จะมีสิทธิ์สมัครสอบในระดับปริญญาโทได้ เป็นต้น

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล อุบล เลี้ยววาริณ (2553) ได้แบ่งลักษณะมุ่งอนาคตออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) ความสามารถคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล จากเหตุการณ์ที่เป็นปัจจุบัน
- 2) ความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนจะเกิดขึ้นคนอื่นเช่นเดียวกัน
- 3) ความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่เกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง

ในระดับปัจเจก ลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคล คือการคาดการณ์ถึงความเป็นไปได้ของผลดีที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของตนเอง นับว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่ควรเกิดขึ้นในตัวบุคคล ตามความคิดเห็นของ Cornish (1983) มองว่าการมองอนาคตของบุคคลเกี่ยวข้องกับอนาคตของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น แต่การศึกษาอนาคตเป็นเรื่องของการพยากรณ์ (Forecasting) ว่าอะไรจะเกิด หรือทำนาย (Prediction) เป็นการศึกษาความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผลของผลที่เกิดขึ้นในอนาคตอย่างเป็นระบบ และมุ่งไปสู่ผลที่จะเกิดในอนาคตตามที่ต้องการนั้นได้ มีความหมายเจาะจงมากกว่าการคาดเดาว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นเท่านั้น

ในปัจจุบันควรใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเสริมให้เกิดผลดีขึ้นในอนาคตของบุคคล นักวิชาการที่มองอนาคตให้ข้อเสนอแนะในระดับนโยบายไว้ว่า

- 1) การศึกษาเกี่ยวกับการมองอนาคต ต้องอาศัยความร่วมมือของหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และควรเป็นการดำเนินการตามเป้าหมายของสังคมที่วางไว้
- 2) การศึกษาเกี่ยวกับการมองอนาคต ต้องกระทำในแนวทางต่างๆ ในทุกส่วนของสังคม องค์กรและสถาบันอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา
- 3) การมองอนาคตเพื่อหวังผลที่เกิดต่อองค์กร จึงเป็นเรื่องของลักษณะมุ่งอนาคตของบุคคลที่หวังผลดีที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของตนเอง ควรจะเริ่มต้นที่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้การจัดการศึกษาเป็นเรื่องที่มุ่งเน้น การพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตของผู้เรียนด้วย

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะมุ่งอนาคต กับปัจจัยอื่นของผู้เรียน พบว่าลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบของผู้เรียน ผลการวิจัยที่ยืนยันแนวคิดนี้คือ

ผลงานของ พัชราภา ตรีเนตร (2554) ได้รวบรวมวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์หรือปริญญาานิพนธ์ ในระดับบัณฑิตศึกษา รวมถึงงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนกับพฤติกรรมการทำงาน และได้สังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ทอภิมาน (Meta - Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจริยธรรมที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบ และ ดวงจันทร์ อ้นอาจ (2543) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะมุ่งอนาคตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จึงสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อมั่นในตนเองของบุคคลว่ามีความสามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ในสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง เห็นความสำคัญของผลดีและผลเสีย หรือเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของตนเอง ประกอบด้วย ความสามารถในการคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล ความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกันในอนาคต เป็นความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีที่บอกถึงคุณภาพการศึกษา (Anastasi. 1968 : 386) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เป็นผลมาจากการทำงานที่ต้องใช้ความพยายามอย่างมาก ซึ่งต้องอาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคลทั้งทางร่างกายและสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจไม่ใช่การวัดจากทดสอบเท่านั้น อาจวัดได้จากการสังเกต หรือการใช้กระบวนการทดสอบที่ซับซ้อนและใช้เวลานาน หรือวัดจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Eysenck, Arnold and Meili. 1972) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลที่เกิดจากการอบรม การสั่งสอน การสร้างประสบการณ์ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม และจริยธรรมต่างๆของบุคคล (บุญชม ศรีสะอาด. 2549) สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสำเร็จของการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากความสามารถเฉพาะตัวของบุคคล ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา วัดได้จากการสังเกตและ/หรือกระบวนการทดสอบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นผลของการเรียนรู้และเป็นตัวชี้วัดเป้าหมายความสำเร็จในการเรียนและความพยายามของนักเรียน นักศึกษาหรือผู้เรียนทุกคน ซึ่งความต้องการความสำเร็จของ

บุคคลมีแนวคิดมาจาก Maslow (1943) เขามีแนวคิดพื้นฐานว่าบุคคลมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติ มีความสามารถและศักยภาพ มีความปรารถนาที่จะรู้จักตนเองและปรับปรุงตนเองตามลำดับขั้น (Maslow's hierarchy of needs) เขาได้รายงาน A Theory of Human Motivation ในปี 1943 เกี่ยวกับความต้องการของบุคคล 5 ระดับ ตั้งแต่ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and Security Needs) ความต้องการความรักและการเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม (Love and Belonging Needs) ความต้องการได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self -Esteem Needs) จะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจใจตนเอง และสุดท้ายคือ ความต้องการในการเข้าใจและรู้จักตนเอง (Self-Actualization Needs) สรุปได้ว่า หากบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างพอเพียงตั้งแต่ขั้นแรกไปตามลำดับ จะสามารถพัฒนาความต้องการของตนเองให้สูงขึ้นในแต่ละขั้น สำหรับ Combs (1959) เชื่อว่าความรู้สึกของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ เขาได้อธิบายว่า การที่จะทำความเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลได้นั้น จำเป็นต้องเข้าใจการรับรู้ของบุคคลนั้นว่า ได้เข้าใจความหมาย (Meaning) ของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร เป็นความหมายที่บุคคลนั้นรับรู้ว่าเป็นจริงจากสิ่งแวดล้อมในช่วงเวลานั้น สำหรับ Rogers (1961) มีความเชื่อพื้นฐานว่า บุคคลย่อมเกิดมาพร้อมพลังตามธรรมชาติที่มีความโน้มเอียงจะพัฒนาให้ตนเองเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นทุกๆ ด้าน (Actualizing Tendency) การได้รู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ นับได้ว่าเป็นการรับรู้อัตมโนทัศน์ของตนเอง (Self-Concept) และเชื่อมั่นในตัวตนที่เป็นจริง (Self-Actualization) แนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการรับรู้อัตมโนทัศน์ของตนเองเหล่านี้ นักการศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้ในการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) และเชื่อมั่นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ บุคคลสามารถพัฒนาตนเองและเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้ เมื่ออยู่ท่ามกลางบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Supportive Atmosphere) โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะ (Non-directive) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปทีละขั้นตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ (Process Learning) ควบคู่กับการให้ความรู้ในเนื้อหา จะเห็นได้ว่า นักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม (Humanism) ทั้ง Maslow (1943), Combs (1959) และ Rogers (1961) มีความคิดพื้นฐานที่มาจากความเชื่อที่ผสมผสานกันได้ สุรางค์ โค้วตระกูล (2548 : 386-387) จึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาสรุปรวมเป็นหลักการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านความรู้คิด ด้านอารมณ์ และด้านทักษะ สรุปโดยย่อคือ

- 1) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนสนใจและต้องการเรียนรู้
- 2) ผู้เรียนสามารถลงมือกระทำจริงในสิ่งที่กำลังเรียนรู้
- 3) การเรียนรู้ในห้องเรียน ต้องสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ผู้สอนกับผู้เรียนต้องมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันและไว้วางใจซึ่งกันและกัน
- 4) ในบรรยากาศของการเรียนรู้ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความอยากรู้อยากเห็น และแสดงความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่

5) กระบวนการในการเรียนรู้ย่อมสำคัญมากกว่าเนื้อหา

จากความเชื่อพื้นฐานเหล่านี้ เน้นความเป็นปัจเจกบุคคลที่ควรได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ โดยให้ความสำคัญกับอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน หรือยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนในวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ให้กับนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยการคำนึงถึงเป้าหมายของกระบวนการเรียนการสอนคือ การเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัด ซึ่งมีผลการวิจัยยืนยันว่า การสอนแบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลการวิจัยของ จินตนา มะโรรัตน์ (2553) วิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องเวลา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกในแต่ละด้านเพิ่มมากขึ้นในทุกชั้นของการเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ และยังพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ถึงร้อยละ 93.18

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จะเป็นตัวชี้วัดที่ดีได้ หากผู้สอนกำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจนว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับใด ซึ่งไม่ควรกำหนดเป็นผลของคะแนนโดยรวม เพราะไม่อาจแยกแยะได้ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้างและอยู่ในระดับใด ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom's Taxonomy (1956) นักศึกษาชาวอเมริกัน มีความเชื่อว่าการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้เรียนต้องเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกันทั้ง สติปัญญา ร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะกระบวนการเรียนรู้ด้านสติปัญญา เขาได้แบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 6 ชั้น (Bloom et al. 1956 : 201-207) ได้แก่

ขั้นที่ 1 ความรู้ (Knowledge)

ขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehensive)

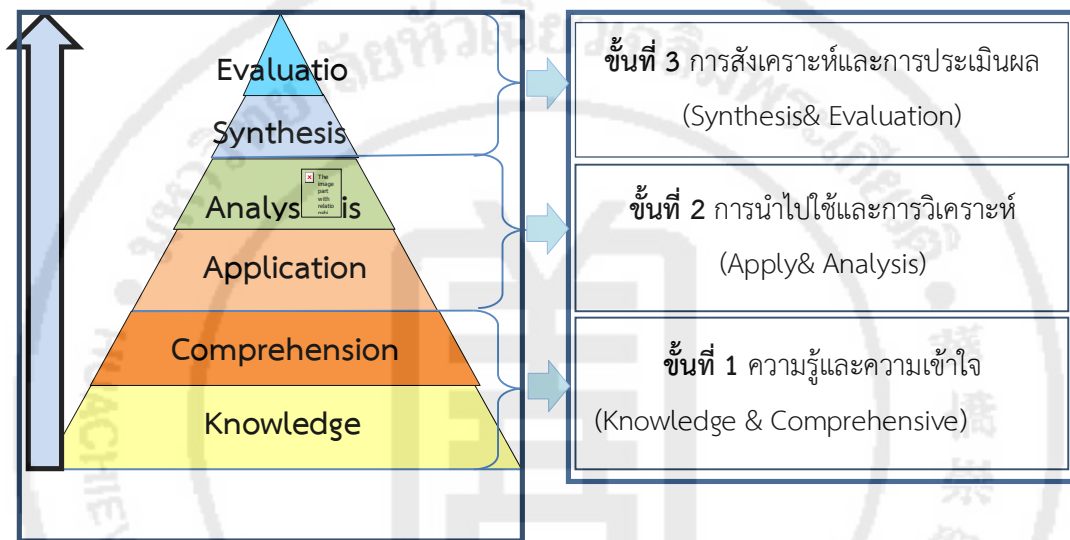
ขั้นที่ 3 การนำไปใช้ (Apply)

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ (Analysis)

ขั้นที่ 5 การสังเคราะห์ (Synthesis)

ขั้นที่ 6 การประเมินผล (Evaluation)

จากการเรียนรู้ 6 ขั้นดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ โดยปรับจาก 6 ขั้น เป็น 3 ขั้น เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนรู้มีความกระชับ รวดเร็ว และครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตรในรายวิชา การบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) ปรากฏตามภาพที่ 3

ภาพที่ 3

ทฤษฎี Bloom's Taxonomy (1956) 6 ขั้น นำมาประยุกต์ใช้ 3 ขั้น

จากภาพที่ 3 ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี Bloom's Taxonomy (1956) 6 ขั้น มาประยุกต์ใช้ 3 ขั้น ได้แก่

ขั้นที่ 1 ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge & Comprehensive)

ขั้นที่ 2 การนำไปใช้และการวิเคราะห์ (Apply & Analysis)

ขั้นที่ 3 การสังเคราะห์และการประเมินผล (Synthesis & Evaluation)

การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จะกระทำในแต่ละชั้น กล่าวคือ ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ด้านความรู้และความเข้าใจ ผู้สอนประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการทดสอบกลางภาคด้านความรู้และความเข้าใจเนื้อหาของวิชา การบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) กำหนดคะแนนเต็ม 15 คะแนน ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ ผู้สอนประเมินผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนจากการเขียนโครงการและการนำโครงการไปปฏิบัติของผู้เรียน กำหนดคะแนนเต็ม 15 คะแนน และขั้นที่ 3 การเรียนรู้ด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล ผู้สอนประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการรายงานผลการจัดโครงการ การนำเสนอ และผลการสอบปลายภาคเรียน กำหนดคะแนนเต็ม 15 คะแนน

การวิจัยนี้ ศึกษาว่าพฤติกรรมในการเรียน และคุณลักษณะภายในของบุคคลมีอะไรบ้างที่ปัจจัยเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปลได้จากผลการวิจัยหลายฉบับ พบว่าปัจจัยเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ มโนภาพหรือการรับรู้ตนเอง และความตั้งใจเรียน (สุขฤกษ์ ดีโนนโพธิ์. 2554) ปัจจัยเชิงสาเหตุและมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน (อารีย์ คงสวัสดิ์. 2544) ปัจจัยด้านความสามารถของผู้เรียน ด้านจิตวิทยา และด้านคุณภาพการสอน (ปรียทิพย์ บุญคง. 2546) สำหรับปัจจัยด้านอัตโนมัตินั้น ได้แก่ นิสัยในการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งการปรับตัวของผู้เรียน (ปัญจา ชูช่วย. 2551)

จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากปัจจัยต่างๆที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้หรือทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยนี้ ได้นำทฤษฎี Bloom's Taxonomy (1956) 6 ชั้น มาประยุกต์ใช้เป็น 3 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้และความเข้าใจ (Knowledge & Comprehensive) 2) ด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ (Apply & Analysis) และ 3) ด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล (Synthesis & Evaluation) ซึ่งวัดผลจากคะแนนที่ได้จากผลการทดสอบของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่ใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยบอกให้ผู้เรียนได้รู้ว่าควรเรียนรู้อย่างไร บทเรียนและเนื้อหาที่ควรเรียนรู้ อยู่ในความสนใจ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในขั้นตอนใด จะเรียนรู้อะไรเป็นขั้นตอนต่อไป และสุดท้ายผู้เรียนจะได้รับอะไร หรือได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการเรียนรู้นั้น โดยสอดแทรกกิจกรรมและการใช้คำพูดโน้มน้าวให้ผู้เรียนคล้อยตาม เป็นการพัฒนาคุณลักษณะภายในของผู้เรียนให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต และที่เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาคือ ความรับผิดชอบ ที่น่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ เป็นการวิจัยเพื่อพิสูจน์ว่า โมเดลที่ผู้วิจัยได้จำลองขึ้นนั้นเป็นโมเดลที่ใช้ได้จริง หรือมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งวิเคราะห์ได้จากการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยสรุปดังนี้

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Analysis)

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Analysis) คือ ความสัมพันธ์ของตัวแปรในเชิงเหตุและผล ที่ใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) เป็นสถิติวิเคราะห์ที่ประยุกต์การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณตามพื้นฐานความรู้ทางทฤษฎี เพื่อทราบว่าตัวแปรเหตุมีอิทธิพลต่อตัวแปรผลในลักษณะใด อิทธิพลของตัวแปรมีขนาดและทิศทางอย่างไร เพื่อตรวจสอบว่าโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลจากปรากฏการณ์จริงสอดคล้องหรือขัดแย้งกับทฤษฎี (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 40) สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Analysis) ในทางสถิติเรียกว่าการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structure Equation Model=SEM) เป็นโมเดลเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) หรือ โมเดลเชิงแนวคิด (Conceptual Models) ที่จำลองขึ้นจากกรอบแนวคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐานแสดงส่วนต่างๆ ของโครงสร้างที่สัมพันธ์กันเชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ที่สัมพันธ์กันเชิงโครงสร้าง (Structural Relationships) เพื่อใช้อธิบายเรื่องให้ผู้วิจัยศึกษา สามารถนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา และพิสูจน์ทดสอบได้ (Keeves. 1997 : 386-394) โมเดลที่จำลองขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎี และความรอบรู้ของผู้วิจัย ตามหลักการและความรู้พื้นฐานต่างๆ ที่มีความเป็นเหตุเป็นผลกันของเรื่องให้ผู้วิจัยสนใจศึกษานี้ เป็นความสามารถในการวิเคราะห์อย่างสมเหตุสมผลเพื่อหาสาเหตุ เป็นสถิติวิเคราะห์ที่มีสาเหตุไปในทิศทางเดียว โดยไม่ย้อนกลับ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542 : 4-5)

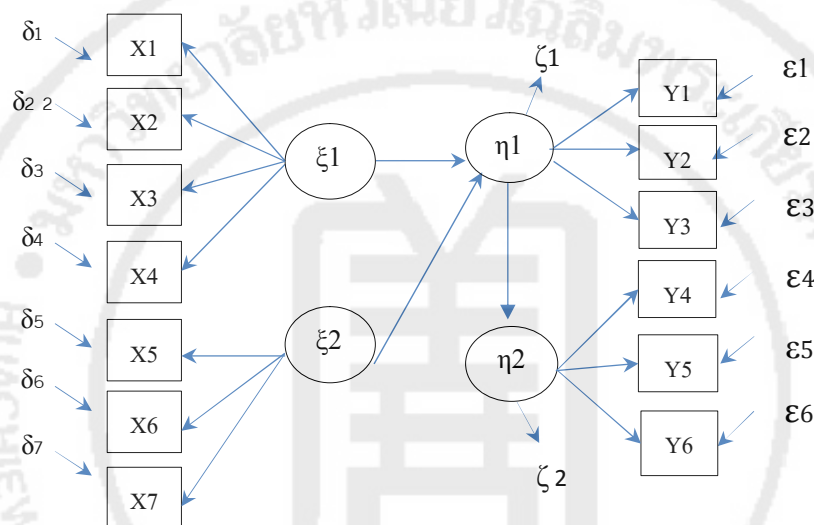
โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling = SEM) มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ 1) โมเดลการวัด (Measurement Model) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และ 2) โมเดลโครงสร้าง (Structural Model) คือความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship) ระหว่างตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรแฝงภายใน ซึ่งอาจเป็นแบบทางเดียวและแบบเส้นเชิงบวก หรือแบบสองทางและแบบเส้นเชิงบวก ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์อิทธิพลหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบโมเดลที่ผู้วิจัยได้จำลองขึ้นหรือออกแบบไว้ การวิจัยลักษณะนี้ เพื่อทดสอบทฤษฎีมากกว่าคิดค้นทฤษฎี หลักสำคัญในการวิเคราะห์มีหลายขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดข้อมูลเฉพาะของโมเดล (Model Specification) 2) การระบุค่าความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล 3) การประมาณค่าพารามิเตอร์หรือองค์ประกอบตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ในโมเดล 4) การตรวจสอบโมเดลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นว่ามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 5) การปรับโมเดลให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับ

ข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามโมเดลสมการโครงสร้างที่ผู้วิจัยจำลองขึ้น โดยพิจารณาว่าค่าพารามิเตอร์แต่ละเส้นมีความแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ และความสมเหตุสมผลของขนาดและทิศทางของค่าพารามิเตอร์ (Marcoulides and Schumacker. 2001 และ Schumacker and Lomax. 2010) จุดแข็งของโมเดลสมการโครงสร้างคือเป็นโมเดลที่สร้างตัวแปรแฝง (Latent Variables) หมายถึงตัวแปรที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่เป็นตัวแปรที่สามารถประมาณค่าได้จากตัวแปรสังเกตได้ (Observation Variables) มีทั้งตัวแปรแฝงภายใน หมายถึงตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่ามีสาเหตุมาจากตัวแปรใด ในการวิจัยนี้เรียกว่า ตัวแปรผล สำหรับตัวแปรแฝงภายนอก หมายถึง ตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่สนใจศึกษาว่ามีสาเหตุมาจากตัวแปรใด ในการวิจัยเรียกว่า ตัวแปรสาเหตุ สำหรับตัวแปรสังเกตได้ หมายถึงตัวแปรที่วัดค่าได้ และสามารถประมาณค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรแฝงได้ด้วย (สุภมาศ อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และ รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. 2544 : 4)

เหตุผลและความจำเป็นในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) เป็นเทคนิคทางสถิติวิธีหนึ่งที่ได้รับค่านิยมกันอย่างแพร่หลาย สามารถนำมาพิสูจน์โครงสร้างทางทฤษฎีที่สอดคล้องกับข้อมูลที่เก็บได้จริง นับว่าค่อนข้างซับซ้อนและต้องอาศัยความรู้และความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่ได้จากการวัดตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน ทำให้การวิเคราะห์ SEM มีความถูกต้องยิ่งขึ้น (Barrett. 2007 : 815-824) และเหตุผลอีกประการหนึ่งคือ การวิเคราะห์แบบเดิม อาจต้องวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุด้วยสถิติหลายขั้นตอน เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ของตัวแปรแฝงภายในและตัวแปรแฝงภายนอก เพื่อนำมาวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย จะพบปัญหา คือ ตัวแปรสังเกตได้ภายในและตัวแปรสังเกตได้ภายนอกไม่ใช่องค์ประกอบเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ Jöreskog and Sörbom (1982 : 404-416) จึงได้บูรณาการการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) กับการวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) เข้าด้วยกัน พร้อมทั้งประมาณค่าพารามิเตอร์ในการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) ไปพร้อมกัน นับว่าเป็นสถิติวิเคราะห์ที่สามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ทุกค่าในโมเดลด้วยการวิเคราะห์เพียงครั้งเดียว

โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จำลองขึ้นจากกรอบแนวคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน เพื่อทำการทดสอบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ โดยใช้วิธีการแบบสองขั้นตอน (Two step approach to modeling) ของ Anderson and Gerbing (1988 : 411-423) กล่าวคือ ขั้นแรกตรวจสอบโมเดลการวัด โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดก่อน

ขั้นที่สอง เป็นการวิเคราะห์โมเดลโครงสร้าง เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) ที่สามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) สำหรับการวิจัยนี้ ตัวแปรสาเหตุคือการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) และลักษณะมุ่งอนาคต (Future Orientation) สำหรับตัวแปรผลที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา ได้แก่ ความรับผิดชอบ (Responsibility) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) โดยผู้วิจัยจำลองโมเดลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้น ตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หมายเหตุ: ○ แทนตัวแปรแฝง

□ แทนตัวแปรองค์ประกอบหรือตัวแปรสังเกต

จากภาพที่ 4 เป็นโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยจำลองขึ้น ประกอบด้วยตัวแปรสาเหตุ (Casual Variable) หรือที่นิยมเรียกว่า ตัวแปรอิสระ (Independent variable) หรือเรียกว่าตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous variables) หมายถึง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรอื่น โดยตัวเองไม่ได้รับอิทธิพลจากตัวแปรใด ในการวิจัยนี้มี 2 ตัวแปร ได้แก่

1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (ξ1) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 4 ตัวแปร ได้แก่ X1, X2, X3, และ X4 ในการวิจัยนี้หมายถึง การรับรู้ความสำเร็จของตนเองที่ผ่านมา

การรับรู้จากการสังเกตตัวแบบ การรับรู้จากการถูกชักจูง และการรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกาย และอารมณ์ ตามลำดับ มี $\delta 1$, $\delta 2$, $\delta 3$, และ $\delta 4$ เป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของตัวแปรองค์ประกอบหรือสังเกตได้ภายนอก

2) ลักษณะมุ่งอนาคตของผู้เรียน ($\xi 2$) ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 3 ตัวแปร ได้แก่ $X 5$, $X 6$ และ $X 7$ ในการวิจัยนี้หมายถึง ความสามารถคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล ความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกัน และความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง ตามลำดับ มี $\delta 5$, $\delta 6$, และ $\delta 7$ เป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้ภายนอก

2. ตัวแปรผล (Dependent Variable) หรือที่นิยมเรียกว่า ตัวแปรตาม (Dependent variable) หรือตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous Variable) หมายถึง ตัวแปรที่ได้รับอิทธิพลมาจากตัวแปรสาเหตุ ตัวแปรใดที่เป็นตัวแปรสาเหตุของตัวแปรแฝงภายใน จะแสดงให้เห็นในโมเดลอย่างชัดเจน ในการวิจัยนี้มี 2 ตัวแปร ได้แก่

1) ความรับผิดชอบ ($\eta 1$) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายใน 3 ตัวแปร คือ $Y 1$, $Y 2$, และ $Y 3$ ในการวิจัยนี้หมายถึง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา และความรับผิดชอบต่อสังคม ตามลำดับ มี $\epsilon 1$, $\epsilon 2$, และ $\epsilon 3$ เป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้ภายใน

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($\eta 2$) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายใน 3 ตัวแปร คือ $Y 4$, $Y 5$, และ $Y 6$ ในการวิจัยนี้ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจ ทางการเรียนด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ และทางการเรียนด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล ตามลำดับ มี $\epsilon 4$, $\epsilon 5$, และ $\epsilon 6$ เป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสังเกตได้ภายใน

ทั้งนี้ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยจำลองขึ้น จะมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้หรือไม่นั้นเป็นปัญหาวิจัยที่ผู้วิจัยจะต้องทำการพิสูจน์และทดสอบเชิงสถิติ จึงกำหนดเป็นสมมติฐานดังนี้

สมมติฐาน 1 โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ผู้วิจัยจำลองขึ้น จะมีความสมเหตุสมผลได้ นอกจากอ้างอิงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่นำมาอ้างอิงแล้ว ยังมีผลการวิจัยสนับสนุนหลายฉบับเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุ ได้แก่ ผลการวิจัยเกี่ยวกับ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต อาจมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบ และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังต่อไปนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลการวิจัยของ อรรถพล คณิตขจรกุล (2555) วิจัยการศึกษาความรับผิดชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความรับผิดชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สำหรับผลการวิจัยของ ปิยะมาศ เจริญพันธวงศ์ (2544: 311-326) วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบส่งผลโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ค้นพบวิธีแก้ปัญหาเรื่องการขาดความรับผิดชอบของผู้เรียน โดยการใช้วิธีการสอนซึ่งเป็นตัวแปรที่ส่งผลให้ความรับผิดชอบของผู้เรียนเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผลการวิจัยของ ญาณัญญา ศิริภักตร์ธาดา (2553) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการสอนแบบ Active Learning สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบปัญหว่านักศึกษาขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้นักศึกษาไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้สอนได้นำวิธีการเรียนการสอนแบบ Active Learning มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสรุปได้ว่า ผู้สอนได้ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบ Active Learning ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับปัจจัยเชิงสาเหตุ พบผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ผลการวิจัยของ พนิดา วัฒนากุล (2547) วิจัย ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานบริการอย่างมีความรับผิดชอบต่อพนักงานช่างในกลุ่มบริษัทไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน) กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานช่าง

ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายบริการหลังการขาย จำนวนทั้งสิ้น 150 คน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบในการทำงาน เช่นเดียวกับ ภาคภูมิ อิ่มสะอาด (2556) ผลการวิจัยพบว่าลักษณะมุ่งอนาคตมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบด้านการมีวินัย เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้ง อภิญา อิงอาจ และ ชลธร อริยปิธิพันธ์ (2553) วิจัยการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านการเรียนและความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาที่รับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียนสูง มีความเชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะนำสิ่งที่มีอยู่ในตัวออกมาใช้ได้ และคาดหวังว่าตนเองจะประสบความสำเร็จในการเรียน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ พระทองเหลือ แยมศิริ (2556 : 33-44) วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือ ในมหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 400 คน พบว่า ปัจจัยทางจิตที่สำคัญคือ ลักษณะมุ่งอนาคตมีอิทธิพลต่อความมีวินัยในตนเอง และรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ ยังมีผลการวิจัยของ ธนดล ยิ้มถนอม (2554) วิจัยเรื่อง การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 997 คน พบว่าปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบคือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ผลการวิจัยของ สุขฤกษ์ ดีโนนโพธิ์ (2554 : 1-15) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่ามโนภาพเกี่ยวกับตนเอง ความตั้งใจเรียน คุณภาพการสอน และบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ กรวิภา สวนบุรี (2546) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จ.บุรีรัมย์ และ กอบชัย โพธิ์นาแค (2546) ได้วิจัยปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จ. ศรีสะเกษ และ จารูวรรณ เอ้าทา (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น

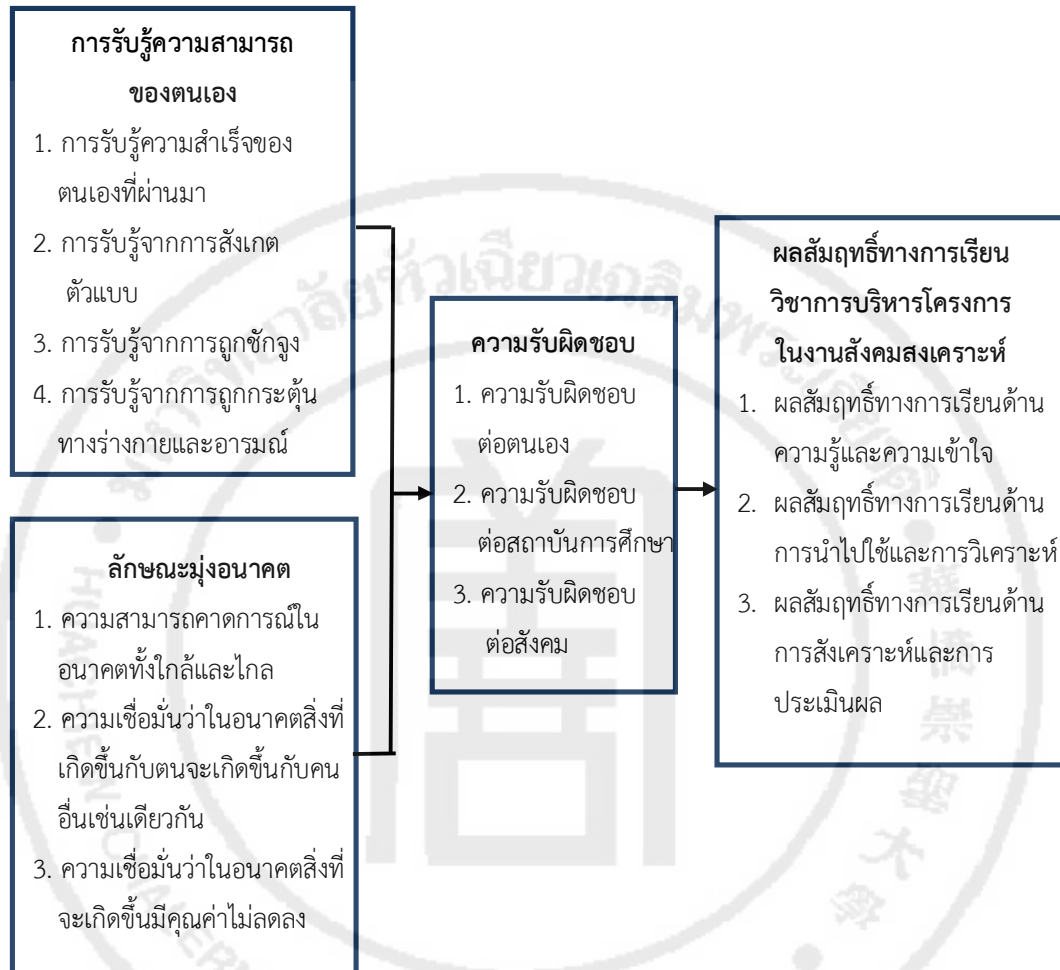
มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู สรุปผลการวิจัยมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ มโนภาพเกี่ยวกับตนเองนั้นเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่ง สุรางค์ โค้วตระกูล (2548) ให้ความหมายมโนภาพเกี่ยวกับตนเองคือ การรับรู้ตนเองและความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในด้านต่างๆทั้งด้านสติปัญญาความคิดความสามารถทักษะต่างๆ รวมทั้งรูปร่างลักษณะทางด้านร่างกาย ในที่นี้บุคคลที่มีมโนภาพเกี่ยวกับตนเองสูง หมายถึงการรับรู้ความสามารถของตนเองสูง ส่งผลให้สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่รับรู้ความสามารถของตนเองต่ำ นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ พัชราภา ตรีเนตร (2554) ได้รวบรวมวิทยานิพนธ์ และภาคินิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 - 2550 จำนวน 26 เล่ม ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมการทำงาน เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมการทำงาน ได้มีการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta - Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการจริยธรรม พฤติกรรมจริยธรรม หมายความว่ารวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของการเป็นพลเมืองดีและการทำตามหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ

ผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าปัจจัยสาเหตุของความรับผิดชอบ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบ (พินิตา ธนวัฒน์กุล, 2547 และ สุขฤกษ์ ดีโนนโพธิ์, 2554) และความรับผิดชอบต่ออิทธิพลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ปิยะมาศ เจริญพันธ์วงศ์, 2544 : 311-326) การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (พระทองเหลือ แยมศิริ, 2556 : 33-44 และ สุขฤกษ์ ดีโนนโพธิ์, 2554) สรุปเป็นสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ

กำหนดเป็นกรอบแนวคิดไว้ ตามภาพที่ 5 ดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 5

กรอบแนวคิดการวิจัย ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความนับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) เชิงปริมาณ (Quantitative research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือนักศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ที่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) จำนวน 153 คน ซึ่ง Bentler and Chou (1987) ได้เสนอเกณฑ์ขั้นต่ำของขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) คิดเป็นสัดส่วนระหว่างจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าเท่ากับ 5 : 1 ถึง 10 : 1 สำหรับในการวิจัยนี้ประกอบด้วย 13 พารามิเตอร์ ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจึงไม่ควรต่ำกว่า 130 ตัวอย่าง สำหรับการวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่าง 153 คน จึงนับได้ว่าเป็นขนาดที่เหมาะสม

ขั้นตอนการวิจัย

1. ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นตอนของการศึกษาข้อมูล เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ และวางแผนการวิจัยระหว่างการเรียนรู้การสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ = มคอ. (Thai Qualifications Framework for Higher Education=TQF) และวางแผนกระบวนการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2/2557 ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม – 29 เมษายน 2558 จำนวน 15 คาบๆละ 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ 45 ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี 36 ชั่วโมง และจัดกิจกรรมการให้คำปรึกษานอกห้องเรียน 9 ชั่วโมง

2. **ขั้นดำเนินการ** เป็นขั้นจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักการเรียนรู้ตามแนวมนุษยนิยม (Humanism) ที่เน้นความเป็นปัจเจกบุคคลที่ควรได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ และให้ความสำคัญกับอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน โดยดำเนินการดังนี้

2.1 แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยตามความสนใจ 10 กลุ่มๆละ 15-16 คน แต่ละกลุ่มเขียนโครงการกลุ่มเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ และผู้สอนจัดให้มีช่วงเวลาการให้คำปรึกษาอกเวลาเรียนเพิ่มขึ้นอีก 10 ชั่วโมง กลุ่มละประมาณ 2-3 ครั้งๆละไม่เกิน 30 นาที/กลุ่ม ในช่วง 5 สัปดาห์ก่อนสอบกลางภาค

2.2 ผู้สอนทำหน้าที่ปรึกษาที่ดีในการให้คำปรึกษาอกเวลาเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักแบ่งความรับผิดชอบการทำงานในกลุ่มอย่างชัดเจน ตรงต่อเวลา พุดรายงานความก้าวหน้าของงานที่ได้รับมอบหมาย กล้าแสดงความคิดเห็น เป็นการฝึกประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ผู้สอนต้องให้คำชมเชยเพื่อเสริมกำลังใจ และสรุปทวนย้ำความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน โน้มน้าวให้มีความขยัน เพื่อคาดหวังผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตต่อยอดดีกว่าหรือมากกว่าที่จะได้รับในปัจจุบัน

2.3 การให้คำปรึกษาอกเวลาเรียนแต่ละครั้ง ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนแต่ละคนปรับปรุงแก้ไขงานที่ตนเองรับผิดชอบภายในกลุ่ม และนำเสนอในครั้งต่อไป ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองทุกครั้งที่มีการให้คำปรึกษาอกเวลาเรียน

2.4 ผู้เรียนประเมินตนเอง โดยให้กรอกแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต ความรับผิดชอบของผู้เรียน ภายหลังกิ้นสุดบทเรียนหรือก่อนสอบปลายภาค

3. **ขั้นสรุปผลการวิจัย** เป็นขั้นการวิเคราะห์ผลของการเรียนรู้แบบเน้นความเป็นปัจเจกของผู้เรียน ด้วยการนำข้อมูลไปวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ซึ่งผู้วิจัยได้จำลองขึ้น เพื่อทดสอบสมมติฐาน หากพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต เป็นสาเหตุของความรับผิดชอบและมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบวัด 2 ชุด จำนวน 38 ข้อ ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิภาคเพิ่มเติม ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อเดือน งานอดิเรก การสนับสนุนจากครอบครัว ความมุ่งมั่นเรียนต่อระดับปริญญาโท และความมุ่งมั่นประกอบอาชีพนักสังคมสงเคราะห์ในอนาคต (8 ข้อ)

ชุดที่ 2 แบบวัดลักษณะภายในและพฤติกรรมของบุคคล จำนวน 3 แบบวัด ได้แก่

แบบวัดชุดที่ 2.1 การรับรู้ความสามารถของตนเอง จำนวน 12 ข้อ

แบบวัดชุดที่ 2.2 ลักษณะมุ่งอนาคตจำนวน 9 ข้อ

แบบวัดชุดที่ 2.3 ความรับผิดชอบ จำนวน 9 ข้อ

แบบวัดชุดที่ 2.1-2.3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) ของ Likert (1932) ปรับใช้ 5 ระดับ กำหนดให้มีข้อความตั้งแต่ จริงที่สุด-จริง-จริงบ้าง-จริงน้อย-ไม่จริงเลย กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลเพื่อประเมินระดับของตัวแปรที่ศึกษา ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดและเกณฑ์การประเมินระดับของตัวแปรที่ศึกษา

ความหมาย	คะแนน		\bar{X}	การแปลผล/ระดับ
	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ		
จริงที่สุด	5	1	4.12>	มากที่สุด
จริง	4	2	3.42-4.12	มาก
จริงบ้าง	3	3	2.71-3.41	ปานกลาง
จริงน้อย	2	4	2.00-2.70	น้อย
ไม่จริงเลย	1	5	<2.00	น้อยที่สุด

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการวิจัยนี้ ค่าคะแนนมาจากผลการทดสอบตอนกลางภาค การเข้าร่วมกิจกรรม และเมื่อสิ้นปลายภาคเรียน ซึ่งแบ่งเป็นคะแนนของผลการเรียนรู้ 3 ด้าน กำหนดคะแนน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจ เก็บคะแนนจากผลการสอบกลางภาค เกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ 3 ข้อๆละ 5 คะแนน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

2. ด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ เก็บคะแนนจากการเข้าร่วมกิจกรรม 3 ครั้งๆละ 5

คะแนน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

3. ด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล เก็บคะแนนจากผลการทดสอบปลายภาคเรียน 3 ข้อ
ข้อละ 5 คะแนน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การหาความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยทดสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยอาศัยคุณพินิจของทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามภาคผนวก) เป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาความตรงด้านเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยเป็นรายชื่อ เกี่ยวกับความชัดเจนของการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความถามและความครอบคลุมของเนื้อหาตามนิยามปฏิบัติการ เรียกว่าการหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเป็นรายข้อของแบบวัด (Index of Item – Objective Congruence : IOC) มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องหรือไม่

ให้คะแนน -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้

โดยใช้สูตรของ Rovinelli and Hambleton (1977: 49-60) ดังนี้

$IOC = \Sigma R/N$ ในที่นี้ $\Sigma R =$ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$N =$ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผลการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย พบว่ามีบางข้อที่ได้คะแนน -1 และ 0 ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ซึ่งค่า IOC ไม่ควรต่ำกว่า .60 ผลการตรวจเครื่องมือวิจัยสรุปว่า แบบวัดชุดที่ 2.1, 2.2 และ 2.3 มีค่า IOC = .70, .67 และ .89 ตามลำดับ แสดงว่าเครื่องมือวิจัยมีความตรงด้านเนื้อหาในระดับที่ยอมรับได้

2. การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดเป็นรายข้อและค่าความเที่ยงทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach' s Alpha if Item Deleted) ควรมีค่าไม่ต่ำกว่า .7 จึงจะนับได้ว่าเป็นเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ สรุปผลการตรวจเครื่องมือวิจัยตามแบบวัดชุดที่ 2.1, 2.2, 2.3 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือคะแนนของผู้เรียนจากผลการทดสอบกลางภาคเรียน กิจกรรมระหว่างการเรียนรู้และการเรียนการสอน และผลการทดสอบปลายภาคเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงทั้งฉบับ = .77, .75, .78 และ .89 ตามลำดับ แสดงว่าเป็นเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพในระดับดีถึงดีมาก

3. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบวัด เป็นการหาค่าความสัมพันธ์เป็นรายข้อกับผลรวม (Corrected Item-Total Correlation = CITC) ค่าอำนาจจำแนกควรมีค่าเข้าใกล้ 1 และไม่ควรถ่ำกว่า .20 ผลการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยพบว่า ชุดที่ 2.1, ชุดที่ 2.2, ชุดที่ 2.3 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (รายละเอียดตามภาคผนวก ข) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .32-.78 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก

คุณภาพของเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ชุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัย	จำนวนข้อ	ค่า IOC	ค่าความเที่ยง	ค่าอำนาจจำแนก
ชุดที่ 2.1 การรับรู้ความสามารถของตนเอง	12	.70	.77	.34 - .48
ชุดที่ 2.2 ลักษณะมุ่งอนาคต	9	.67	.75	.34 - .59
ชุดที่ 2.3 ความรับผิดชอบ	9	.89	.78	.32 - .58
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	9	-	.89	.49 - .78

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีแจกแบบสอบถาม/แบบวัด ให้นักศึกษาตอบ ในวันสุดท้ายของการเรียนการสอนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ในการอธิบายตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation=SD) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยใช้โปรแกรม SPSS

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อทดสอบโมเดลการวัดว่าเป็นโมเดลที่มีความตรง (Valid) และมีความเที่ยง (Reliability) การวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) เพื่อทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) และยืนยันว่าโมเดลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นเป็นโมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรม LISREL

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้เป็นผลการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ผลการทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และผลการทดสอบสมมติฐาน มีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. อักษรย่อและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล
3. ผลการวิเคราะห์ระดับของตัวแปร
4. ผลการตรวจสอบลักษณะของข้อมูล
5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน
 - 5.1 ผลการทดสอบโมเดลการวัด
 - 5.2 ผลการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้างและสมมติฐาน

อักษรย่อและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

อักษรย่อ

อักษรย่อของตัวแปรประกอบด้วยตัวแปรแฝง (Latent Variable) 4 ตัวแปร ได้แก่ SEL FUT RES และ ACH และตัวแปรสังเกตได้ (Observation Variable) 13 ตัวแปร มีความหมายดังนี้

SEL = การรับรู้ความสามารถของตนเอง

SE_1 = การรับรู้ความสำเร็จของตนเองที่ผ่านมา

SE_2 = การรับรู้จากการสังเกตตัวแบบ

SE_3 = การรับรู้จากการถูกชักจูง

SE_4 = การรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์

FUT = ลักษณะมุ่งอนาคต

FU_1 = ความสามารถคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล

FU_2 = ความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกัน

FU_3 = ความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่เกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง

RES	= ความรับผิดชอบ
RE_1	= ความรับผิดชอบต่อตนเอง
RE_2	= ความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา
RE_3	= ความรับผิดชอบต่อสังคม
ACH	= ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
AC_1	= ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจ
AC_2	= ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์
AC_3	= ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

P	= ความน่าจะเป็น (Probability)
\bar{X}	= ค่าเฉลี่ย (Mean)
t	= ค่าสถิติ t
r	= ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)
R ²	= ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) ของโมเดลการวัด หรือ ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (Coefficient of Determination) ของโมเดล สมการโครงสร้าง
b	= ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ในรูปของคะแนนดิบ เป็นค่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งควรมีค่ามากกว่า 0.3
β	= ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factors Loading) มาตรฐานในโมเดลการวัด เป็น ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงกับตัวแปรสังเกตได้ สำหรับในโมเดลสมการ โครงสร้างคือค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลหรือค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) ของตัวแปรอิสระในรูปของคะแนนมาตรฐาน แสดงให้เห็นอิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผลมากหรือน้อยกว่ากัน
SD	= ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

- SE = ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error=SE)
- SEE = ค่าความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนมาตรฐานที่ประมาณการได้ (Standard Error of Estimate)
- χ^2 = ค่าไคสแคว (Chi-Square) ใช้ในการทดสอบทางสถิติ เพื่อพิสูจน์ว่าโมเดลมีความกลมกลืนสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- df = องศาอิสระ (Degree of Freedom)
- χ^2/df = ค่าไคสแควสัมพัทธ์ ควรมีค่าน้อยกว่า 2
- TE = ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลรวม (Total Effect)
- DE = ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง (Direct Effect)
- IE = ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect)
- GFI = ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index) มีค่าเข้าใกล้ 1 มากเท่าไร แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- AGFI = ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้วด้วยองศาอิสระ (Adjusted Goodness of Fit Index) มีค่าเข้าใกล้ 1 มากเท่าไร แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- RMR = ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยส่วนที่เหลือ (Root Mean Square Residual) ต้องมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
- RMSEA = ค่าดัชนีรากกำลังสองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า (Root Mean Square error of Approximation) ควรมีค่าน้อยกว่า .05 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

จากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ได้ลงทะเบียนเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) จำนวน 153 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	22	14.38
	หญิง	131	85.62
อายุ (\bar{X} =21.39 SD=.86)	20-21	95	62.09
	22-23	52	33.98
	24-25	6	3.93
ภูมิลำเนาเดิม	กรุงเทพ	14	9.15
	เหนือ	26	16.99
	กลาง	54	35.29
	ใต้	41	26.79
	ตะวันออกเฉียงเหนือ	18	11.78
ค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษาเล่าเรียน	ต่ำกว่า15,000/เดือน	96	62.75
	15,000-25,00/เดือน	45	29.41
	25,001-30,000/เดือน	8	5.23
	สูงกว่า30,000/เดือน	4	2.61
แหล่งเรียนรู้ที่ใช้มากที่สุด	Internet	151	98.69
	TV	2	1.31
การติดตามข่าวสาร	ทุกวัน	102	66.67
	วันเว้นวัน	37	24.18
	สัปดาห์ละครั้ง	14	9.15

จากตารางที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง 153 คน เป็นเพศชายร้อยละ 14.38 (n=22) เพศหญิงร้อยละ 85.62 (n=131) มีอายุเฉลี่ยประมาณ 21 ปี อายุน้อยที่สุด 20 ปี อายุมากที่สุด 25 ปี (SD=.86) ส่วนมากมีอายุระหว่าง 20-21 ปี ถึงร้อยละ 62.09 (n=95) มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ภาคกลาง ร้อยละ 35.29 (n=54) รองลงมาคือภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภูมิลำเนาเดิมอยู่กรุงเทพฯน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.79 (n=41), 16.99 (n=26), 11.78 (n=18) และ 9.15 (n=14) ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษาเล่าเรียนส่วนมากต่ำกว่า 15,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 62.75 (n=96) มีเพียงร้อยละ 2.61 (n=4) เท่านั้นที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า 30,000 บาท ต่อเดือน และระหว่างศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กลุ่มตัวอย่างได้ค้นคว้าหาความรู้จาก Internet มากที่สุด ร้อยละ 98.69 (n=151) มีการติดตามข่าวสารทุกวันร้อยละ 66.67 (n=102) มีเพียงร้อยละ 9.15 (n=14) เท่านั้นที่ตอบว่าติดตามข่าวสารสัปดาห์ละครั้ง

ผลการวิเคราะห์ระดับของตัวแปร

การวิเคราะห์ระดับของตัวแปรสังเกตได้ 13 ตัวแปร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยในช่วง 1-5 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลวัดระดับของตัวแปร (ตารางที่ 1) พบผลตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	ระดับ
SEL		3.53	.59	มาก
	SE_1	3.42	.66	มาก
	SE_2	3.51	.56	มาก
	SE_3	3.61	.58	มาก
	SE_4	3.57	.55	มาก
FUT		3.57	.57	มาก
	FU_1	3.58	.56	มาก
	FU_2	3.58	.58	มาก
	FU_3	3.56	.58	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	ตัวแปรแฝง	ตัวแปรสังเกตได้	\bar{X}	SD	ระดับ
ตัวแปรผล	RES		3.86	.43	มาก
		RE_1	4.03	.66	มาก
		RE_2	4.03	.68	มาก
		RE_3	3.51	.52	มาก
	ACH		3.67	.47	มาก
		AC_1	3.58	.75	มาก
		AC_2	4.08	.37	มาก
		AC_3	3.30	.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการวัดระดับของตัวแปรที่ศึกษา พบว่าส่วนมากมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) อยู่ในระดับมาก สรุปผลดังนี้

1. ตัวแปรสาเหตุ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 (SD = .59) ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ความสำเร็จของตนเองที่ผ่านมา (SE_1) ด้านการรับรู้จากการสังเกตตัวเอง (SE_2) ด้านการรับรู้จากการถูกจกจุง (SE_3) และด้านการรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ (SE_4) มีค่าเฉลี่ย 3.42 (SD = .66), 3.51 (SD = .56), 3.61 (SD = .58) และ 3.57 (SD = .55) ตามลำดับ สำหรับลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) อยู่ในระดับมากเช่นกัน มีค่าเฉลี่ย 3.57 (SD = .57) ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านความสามารถในการคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล (FU_1) ด้านความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกันในอนาคต (FU_2) และด้านความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง (FU_3) มีค่าเฉลี่ย 3.58 (SD = .56), 3.58 (SD = .58) และ 3.56 (SD = .58) ตามลำดับ

2. ตัวแปรผล ได้แก่ ความรับผิดชอบ (RES) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 (SD = .43) ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง (RE_1) ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา (RE_2) และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (RE_3) มีค่าเฉลี่ย 4.03

(SD = .66), 4.03 (SD = .68 และ 3.51 (SD = .52) ตามลำดับ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.67 (SD = .47) ตัวแปรสังเกตได้อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ประกอบด้วย ด้านความรู้และความเข้าใจ (AC_1) และด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ (AC_2) อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.58 (SD = .75), 4.08 (SD = .37) ตามลำดับ มีเพียงด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล (AC_3) อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 (SD = .64)

สรุปโดยรวมแล้ว ตัวแปรสาเหตุอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการรับรู้จากการสังเกตตัวเอง ลักษณะมุ่งอนาคตด้านการคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล และด้านความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกันในอนาคต ตัวแปรผล ได้แก่ ความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและสถาบัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากในด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์

ผลการตรวจสอบลักษณะของข้อมูล

การวิเคราะห์อภิมูล (Path analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ เป็นวิธีที่มีพื้นฐานทางสถิติมาจากการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) ที่อาศัยแผนภาพ (Path Diagram) และสมการโครงสร้างมาวิเคราะห์ และอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผล ทั้งในด้านขนาดและทิศทาง ทำให้ทราบว่า ตัวแปรสาเหตุมีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรผล (สำราญ มีแจ้ง. 2544: 63) และข้อมูลที่เก็บได้ เมื่อนำมาประมาณค่าในโปรแกรม LISREL แล้ว จะได้ค่าสถิติที่มีความน่าเชื่อถือและคงเส้นคงวา ดังนั้นในขั้นตอนแรก ต้องทดสอบลักษณะของข้อมูลว่า มีความเหมาะสมและไม่ขัดต่อข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ก่อนนำไปวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ได้แก่ Fox (1984) กำหนดไว้ว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติ (Normal Distribution) ตัวแปรสาเหตุต้องไม่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง (Multicollinearity) และต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation) ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้น และความแปรปรวนความคลาดเคลื่อนของตัวแปรตามมีค่าคงที่ (Homoscedasticity) และตัวแปรอิสระมีอำนาจในการทำนายตัวแปรตาม โดยทำการตรวจสอบหัวข้อสำคัญ ดังนี้

1. ผลการตรวจสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล (Normal Distribution)
2. ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ในระดับสูง (Multicollinearity) และความสัมพันธ์กันเอง

(Autocorrelation) ของตัวแปรสาเหตุ

3. ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และความแปรปรวนความคลาดเคลื่อนของตัวแปรตามมีค่าคงที่ (Homoscedasticity)
 4. ผลการตรวจสอบอำนาจในการทำนายของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม
- ได้ทำการตรวจสอบลักษณะของข้อมูลว่ามีความเหมาะสมและไม่ขัดต่อข้อตกลงเบื้องต้น ไปตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

ผลการตรวจสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล (Normal Distribution)

การตรวจสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล ได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และพิจารณาค่า Kolmogorov-Smirnov Test ของตัวแปรที่ศึกษาทุกตัว หากค่า p ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าตัวแปรในการศึกษามีการแจกแจงปกติ ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการตรวจสอบการแจกแจงปกติของตัวแปร (Normal Distribution)

	SEL	FUT	RES	ACH
Kolmogorov-Smirnov Z	1.29	1.00	1.06	1.05
Sig. (2-tailed)	.07	.27	.21	.23
\bar{X}	42.41	32.25	34.75	32.99
SD	3.76	3.09	3.40	3.48

จากตารางที่ 5 พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) ความรับผิดชอบ (RES) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่า Kolmogorov-Smirnov Z = 1.29, 1.00, 1.06 และ 1.05 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปว่าตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผลทั้ง 4 ตัว มีการแจกแจงปกติ

ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ในระดับสูง (Multicollinearity) และความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation) ของตัวแปรสาเหตุ

ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการถดถอยพหุคูณ กำหนดให้ตัวแปรสาเหตุไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (Multicollinearity) และไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation)

หากพบว่าตัวแปรสาเหตุมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (Multicollinearity) จะทำให้ความคลาดเคลื่อนไม่เป็นอิสระต่อกัน อาจทำให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าสูงกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งจะไม่เกิดขึ้น หากทดสอบแล้ว พบว่าค่าสถิติ 4 ค่าของตัวแปรสาเหตุ ได้แก่ ค่า Tolerance > .2 หรือไม่เข้าใกล้ 0 ค่า Variance inflation factor (VIF) < 10 ค่า Eigenvalue ไม่เข้าใกล้ 0 และค่า Condition Index อยู่ระหว่าง 15-30 โดยมีค่า Variance Proportions ที่มากกว่า .9 ไม่เกิน 1 ตัวขึ้นไป สำหรับปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation) นั้น จะไม่เกิดขึ้น หากตัวแปรสาเหตุ มีค่า Durbin-Watson อยู่ระหว่าง 1.5- 2.5 หรือมีค่าไม่เข้าใกล้ 4 ผลการตรวจสอบ ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ในระดับสูง (Multicollinearity) และความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation) ของตัวแปรอิสระ

มิติที่	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions		
			SEL	FUT	RES
1	3.97	1.000	.00	.00	.00
2	.011	18.77	.93	.27	.01
3	.011	19.11	.06	.68	.31
4	.007	23.94	.01	.05	.67
Collinearity Statistics		Tolerance	0.73	0.78	0.78
		VIF	1.36	1.29	1.28
Durbin-Watson			1.76		

จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) และความรับผิดชอบ (RES) มีค่า Tolerance = .73, .78 และ .78 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า .2 ทุกค่า และค่า VIF = 1.3, 1.29 และ 1.28 ตามลำดับ เป็นค่าที่น้อยกว่า 10 ทุกค่า ค่า Eigenvalue มากที่สุด = 3.97 ค่า Condition Index มีค่าระหว่าง 18.00-23.94 และ ค่า Variance Proportions ของตัวแปรอิสระมีค่าเกิน .9 เพียง 1 ตัว จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ในระดับสูง (Multicollinearity) และค่า Durbin-Watson = 1.76 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรสาเหตุเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Autocorrelation)

ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามและความแปรปรวนความคลาดเคลื่อนของตัวแปรตามมีค่าคงที่ (Homoscedasticity)

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ หากค่าสถิติ F มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงเส้นกันระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และผลการประมาณค่า (Stand Error of the Estimate=SEE) มีค่าระหว่าง -3 ถึง 3 แสดงว่าความแปรปรวนความคลาดเคลื่อนของตัวแปรตามมีค่าคงที่ (Homoscedasticity) ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น พบผลตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการตรวจสอบความคลาดเคลื่อนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH)

Change Statistics								
R	R ²	Adjusted R ²	SEE	R Square				
				Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
.68	.46	.45	2.59	.46	41.62	3	149	.000

จากตารางที่ 7 พบว่าค่าสถิติ F=41.62 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และค่า SEE = 2.59 ซึ่งน้อยกว่า 3 แสดงว่าตัวแปรสาเหตุมีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับตัวแปรตาม นับได้ว่าเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

ผลการตรวจสอบอำนาจในการทำนายของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม

การตรวจสอบอำนาจในการทำนายของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม เป็นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ หากมีความสัมพันธ์กันย่อมมีอำนาจในการทำนายสูง ตัวแปรสังเกตได้ 13 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการรับรู้ความสำเร็จของตนเองที่ผ่านมา (SE_1) ด้านรับรู้จากการสังเกตตัวเอง (SE_2) ด้านการรับรู้จากการถูกชักจูง (SE_3) ด้านการรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ (SE_4) ด้านลักษณะมุ่งอนาคตจากความสามารถคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล (FU_1) ด้านความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนจะเกิดขึ้นคนอื่นเช่นเดียวกัน (FU_2) ด้านความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่เกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง (FU_3) ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง (RE_1) ด้านความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา (RE_2) ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (RE_3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจ (AC_1) ด้านการนำไปใช้ (AC_2) และด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล (AC_3) ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(Pearson Correlation Coefficient) เป็นรายคู่ โดยไม่มีการควบคุมตัวแปรอื่นๆ (Zero Order Correlation) ปรากฏตามตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

	SEL				FUT			RES			ACH		
	SE_1	SE_2	SE_3	SE_4	FU_1	FU_2	FU_3	RE_1	RE_2	RE_3	AC_1	AC_2	AC_3
SE_1	1												
SE_2	.11	1											
SE_3	.14	.50**	1										
SE_4	.24**	.39**	.56**	1									
FU_1	.05	.21**	.39**	.34**	1								
FU_2	.16	.15	.26**	.25**	.38**	1							
FU_3	.19*	.29**	.39**	.27**	.28**	.41**	1						
RE_1	.29**	.32**	.40**	.30**	.30**	.19*	.32**	1					
RE_2	.23**	.26**	.36**	.32**	.39**	.20*	.35**	.57**	1				
RE_3	.09	.61**	.44**	.23**	.23**	.26**	.27**	.29**	.26**	1			
AC_1	.28**	.23**	.31**	.31**	.33**	.38**	.27**	.31**	.34**	.26**	1		
AC_2	.24**	.20*	.32**	.45**	.29**	.26**	.32**	.34**	.47**	.31**	.47**	1	
AC_3	.29**	.26**	.36**	.29**	.31**	.24**	.28**	.42**	.37**	.24**	.26**	.29**	1
\bar{X}	10.31	10.54	10.84	10.71	10.75	10.78	10.73	12.09	12.12	10.54	10.58	10.18	12.24
SD	1.68	1.32	1.27	1.17	1.27	1.45	1.37	1.58	1.62	1.19	1.91	1.53	1.12

** P < .01

จากตารางที่ 8 พบว่าตัวแปรสังเกตได้จำนวน 78 คู่ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก ตัวแปรสังเกตได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง .19-.57 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 จำนวน 72 คู่ ในจำนวนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรสาเหตุ 39 คู่ และส่วนที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรสาเหตุกับตัวแปรผล จำนวน 30 คู่ มีค่าความสัมพันธ์ (r) ระหว่าง .21-.38 ที่เหลือเพียง 6 คู่ มีค่า r ระหว่าง .05-.16 เป็นค่าที่ไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ และแต่ละคู่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างเป็นตัวแปรสังเกตได้ของตัว

แปรสาเหตุทั้งสิ้น ได้แก่ SE_1 กับ SE_2 , SE_1 กับ SE_3, SE_1 กับ FU_1, SE_1 กับ FU_2, SE_1 กับ RE_3, และ SE_2 กับ FU_2 จึงนับว่าเป็นข้อมูลที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์อิทธิพล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบโมเดลการวัด

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบโมเดลการวัด เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อยืนยันว่าตัวแปรสังเกตได้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรแฝง เป็นโมเดลการวัดที่มีความตรงเชิงโครงสร้างตามทฤษฎีที่กำหนดไว้และเป็นโมเดลที่สอดคล้องข้อมูลเชิงประจักษ์ โมเดลการวัด (Measurement Model) ประกอบด้วย โมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ มี 2 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) และ ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) กับ โมเดลการวัดตัวแปรผล มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรับผิดชอบ (RES) และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) สำหรับการวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) เป็นการทดสอบ โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Modeling) ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุ และตัวแปรผล ที่สามารถอธิบายเป็นอิทธิพลเชิงสาเหตุและผลได้ และทดสอบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการวิจัยนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรม LISREL โดยวิธี Maximum Likelihood=ML ซึ่งเป็นวิธีการที่แพร่หลายที่สุด

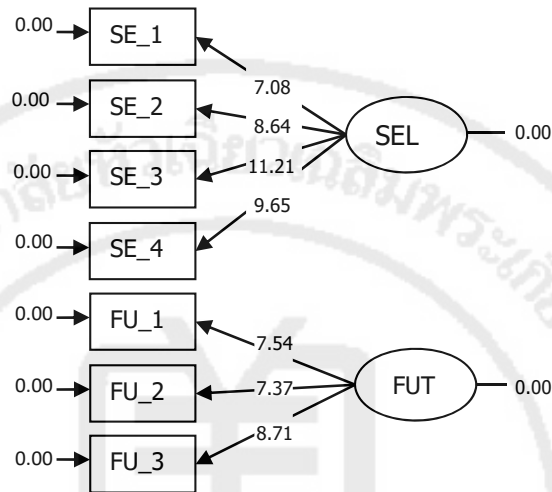
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นโมเดลที่ผู้วิจัยได้จำลองขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีที่ได้ศึกษามานั้น หากผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลการวัดและโมเดลสมการโครงสร้างไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จะต้องปรับโมเดล (Marcoulides and Schumacker. 2001 และ Schumacker and Lomax. 2010) เพื่อให้ได้ค่าสถิติที่ได้จากการประมาณค่าในโปรแกรม LISREL ในกลุ่ม Absolute Measure (Diamantopoulos and Siguaw. 2000: 87) เป็นค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index) เช่น ค่าไคสแควร์ (χ^2), ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์, ค่า GFI, AGIF, RMR, RMSE เป็นต้น ซึ่งกำหนดค่าไคสแควร์ (χ^2) > .05 หรือไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ คือค่า χ^2 หารด้วยค่าองศาอิสระ (df) ควรมีค่าน้อยกว่า 2.00 ค่าที่ปรับแก้แล้วด้วยองศาอิสระ (AGIF) ควรเข้าใกล้ 1 ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยส่วนที่เหลือ (RMR) สำหรับค่าดัชนีรากกำลังสองค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า (RMSE) ควรมีค่าน้อยกว่า .05

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีความตรงเชิงโครงสร้าง ดังนี้

1. ผลการทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ

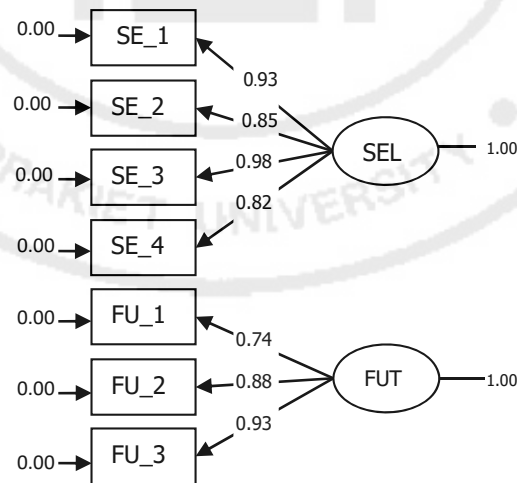
ตามภาพที่ 6.1 และ 6.2

Chi-Square=7.90, df=21, P-value=0.99556, RMREA=0.000

ภาพที่ 6.1

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ แสดงค่าสถิติ t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Chi-Square=7.90, df=21, P-value=0.99556, RMREA=0.000

ภาพที่ 6.2

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนดิบ

จากภาพที่ 6.1 แสดงค่าสถิติ t ซึ่งเป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ภาพที่ 6.2 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (β) ในรูปของคะแนนดิบ สรุปว่าผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุมีความตรงเชิงโครงสร้าง และได้นำค่าสถิติความสอดคล้องมาเปรียบเทียบกับค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องในกลุ่ม Absolute Measure ปรากฏผลตามตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าสถิติโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ กับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง

เกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง	ผลการวิเคราะห์	ผลการเปรียบเทียบ
p-value > .05	.99	ผ่านเกณฑ์
$\chi^2/df < 2.00$	7.90/21 = .38	ผ่านเกณฑ์
GFI > .90	.99	ผ่านเกณฑ์
AGFI > .90	.98	ผ่านเกณฑ์
RMR < .05	.033	ผ่านเกณฑ์
RMSEA < .05	.00	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 9 พบว่าค่าสถิติที่ประมาณการได้ทุกค่าผ่านเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง สรุปว่าโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ผลการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ ตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ

ตัวแปรสังเกตได้	ตัวแปรสาเหตุ SEL				FUT				คะแนนองค์ประกอบ		
	b	β	SE	t	b	β	SE	t	R ²	SEL	FUT
SE_1	.93	.55	.13	7.08**	-	-	-	-	.31	.21	.05
SE_2	.85	.65	.10	8.64**	-	-	-	-	.42	.14	.06
SE_3	.98	.76	.09	11.21**	-	-	-	-	.58	.34	.03
SE_4	.82	.70	.09	9.65**	-	-	-	-	.49	.25	.12
FU_1	-	-	-	-	.74	.59	.10	7.54**	.35	.00	.29
FU_2	-	-	-	-	.88	.60	.12	7.37**	.36	.04	.17
FU_3	-	-	-	-	.93	.68	.11	8.71**	.46	.02	.30

$$\chi^2 = 7.90, \quad df = 21, \quad p\text{-value} = .99, \quad RMSEA = .00$$

** p < .01

จากตารางที่ 10 ผลการทดสอบพบว่า

ตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรสาเหตุ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) และ ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) มีค่าสถิติ t ระหว่าง 7.08 – 11.21 และ 7.37 – 8.71 ตามลำดับ มีค่า SE ระหว่าง .09-.13 และ .10-.12 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวของตัวแปรสาเหตุมีความตรง (Validity) ในการวัดตัวแปรสาเหตุ สรุปว่าโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุมีความตรงเชิงโครงสร้าง

ตัวแปรสังเกตได้ที่มีความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) มากที่สุดคือด้านการรับรู้จากการถูกชักจูง (SE_3) มีค่า $\beta=.98$ และมีค่า $R^2=.58$ สามารถวัดและอธิบายความผันแปรของการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) ได้ดีที่สุด และตัวแปรสังเกตได้ที่มีความตรง (Validity) รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ความสำเร็จของตนเองที่ผ่านมา (SE_1) ด้านรับรู้จากการสังเกตตัวแบบ (SE_2) และด้านการรับรู้จากการถูกกระตุ้นทางร่างกายและอารมณ์ (SE_4) มีค่า $\beta=.93, .85$ และ .82 ตามลำดับ นอกจากนี้การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) มีคะแนนองค์ประกอบตั้งแต่ .14-.34 ซึ่งไม่มีองค์ประกอบรวมตัวใดที่มีคะแนนมากกว่า แสดงว่าเป็นตัวแปรมีองค์ประกอบที่เหมาะสม

ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) มีตัวแปรสังเกตได้ที่มีความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง (FU_3) มีค่า $\beta=.93$ และ ค่า $R^2=.46$ สามารถอธิบายความผันแปรของลักษณะมุ่งอนาคตได้ดีที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนเองจะเกิดขึ้นคนอื่นเช่นเดียวกัน (FU_2) และด้านลักษณะมุ่งอนาคตจากความสามารถคาดการณ์ในอนาคตทั้งใกล้และไกล (FU_1) และตัวแปรสังเกตได้ของลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) มีคะแนนองค์ประกอบตั้งแต่ .17-.30 โดยไม่มีองค์ประกอบรวมตัวใดที่มีคะแนนมากกว่า แสดงว่ามีองค์ประกอบที่เหมาะสม

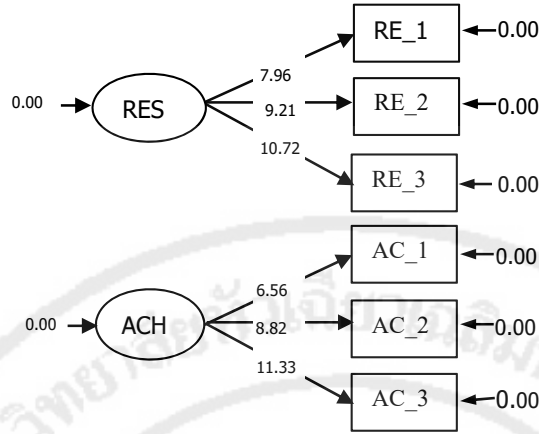
สรุปได้ว่า โมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุมีความตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่ง ด้านการรับรู้จากการถูกชักจูง (SE_3) มีความตรงมากที่สุด และมีความเที่ยงในการวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) ได้ดีที่สุด มีความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง (FU_3) มีความตรงและความเที่ยงในการวัดลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) ได้ดีที่สุด

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผลว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีความตรงเชิงโครงสร้าง ดังนี้

1. ผลการทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลการวัดตัวแปรผล

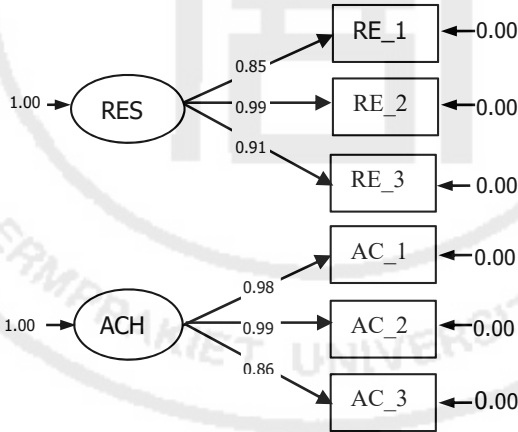
ตามภาพที่ 7.1 และ 7.2

Chi-Square=3.14, df =15, P-value=0.99947, RMREA=0.000

ภาพที่ 7.1

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล แสดงค่าสถิติ t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Chi-Square=3.14, df=15, P-value=0.99947, RMREA=0.000

ภาพที่ 7.2

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนดิบ

จากภาพที่ 7.1 โมเดลการวัดตัวแปรผล มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ภาพที่ 7.2 แสดงค่าน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนดิบ (β) และนำค่าสถิติความสอดคล้องมา

เปรียบเทียบกับค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องในกลุ่ม Absolute Measure ตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติในโมเดลการวัดตัวแปรผลกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง

เกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง	ผลการวิเคราะห์	ผลการเปรียบเทียบ
p-value > .0	1.00	ผ่านเกณฑ์
$\chi^2/df < 2.00$	3.14/15=.21	ผ่านเกณฑ์
GFI > .90	.99	ผ่านเกณฑ์
AGFI > .90	.99	ผ่านเกณฑ์
RMR < .05	.032	ผ่านเกณฑ์
RMSEA < .05	0.00	ผ่านเกณฑ์

สรุปผลจากตารางที่ 11 ตัวแปรผลมีค่าสถิติความสอดคล้อง (Goodness of Fit Statistic) ที่ประมาณค่าได้จากโมเดลการวัด เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องแล้วพบว่าผลการวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ทุกค่า แสดงว่าโมเดลการวัดตัวแปรผลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

2. ผลการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรผล ตามตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ผลการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดตัวแปรผล

ตัวแปรสังเกตได้	ตัวแปรผล RES				ACH				คะแนนองค์ประกอบ		
	b	β	SE	t	b	β	SE	t	R ²	RES	ACH
RE_1	.85	.55	.11	7.96**	—	—	—	—	.53	.20	.03
RE_2	.99	.62	.11	9.21**	—	—	—	—	.54	.29	.00
RE_3	.91	.77	.08	10.72**	—	—	—	—	.50	.45	.08
AC_1	—	—	—	—	.98	.52	.15	6.56**	.25	-.04	.13
AC_2	—	—	—	—	.99	.64	.11	8.82**	.41	-.06	.27
AC_3	—	—	—	—	.86	.75	.08	11.33**	.60	-.01	.52

$\chi^2 = 3.14, df = 15$ p-value = 0.99974, RMSEA = 0.000

** p < .01

จากตารางที่ 12 ผลการทดสอบพบว่า ความรับผิดชอบ (RES) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่าสถิติ t ระหว่าง 7.96 – 10.72 และ 6.56 – 11.33 ตามลำดับ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่า β ระหว่าง .85 - .99 และ .86 - .99 ตามลำดับ ค่า SE ระหว่าง .08 - .11 และ .08 - .15 ตามลำดับ และพบว่าความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา (RE_2) มีความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ในการวัดความรับผิดชอบ (RES) มากที่สุด มีค่า $\beta = .99$ และมีค่า $R^2 = .54$ และยังมีคะแนนองค์ประกอบระหว่าง .20 - .45 โดยไม่มีองค์ประกอบร่วมตัวใดมีคะแนนมากกว่า แสดงให้เห็นว่าความรับผิดชอบ (RES) มีตัวแปรองค์ประกอบที่เหมาะสม สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการนำไปใช้ (AC_2) มีความตรง (Validity) มากที่สุด รองลงมาคือด้านความรู้และความเข้าใจ (AC_1) และด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล (AC_3) มีค่า $\beta = .99$, .98 และ .86 ตามลำดับ แต่ด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล (AC_3) มีความเที่ยง (Reliability) มากที่สุด มีค่า $R^2 = .60$ คะแนนองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่าระหว่าง .13 - .52 โดยไม่มีองค์ประกอบร่วมตัวใดมีคะแนนมากกว่า แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีองค์ประกอบที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า โมเดลการวัดตัวแปรผลมีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษามีความตรงและความเที่ยงในการวัดความรับผิดชอบมากที่สุด สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการสังเคราะห์และการประเมินผลมีความตรง (Validity) มากที่สุด แต่ด้านการสังเคราะห์และการประเมินผลมีความเที่ยง (Reliability) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด สรุปว่าโมเดลการวัดตัวแปรผลมีความตรงเชิงโครงสร้าง

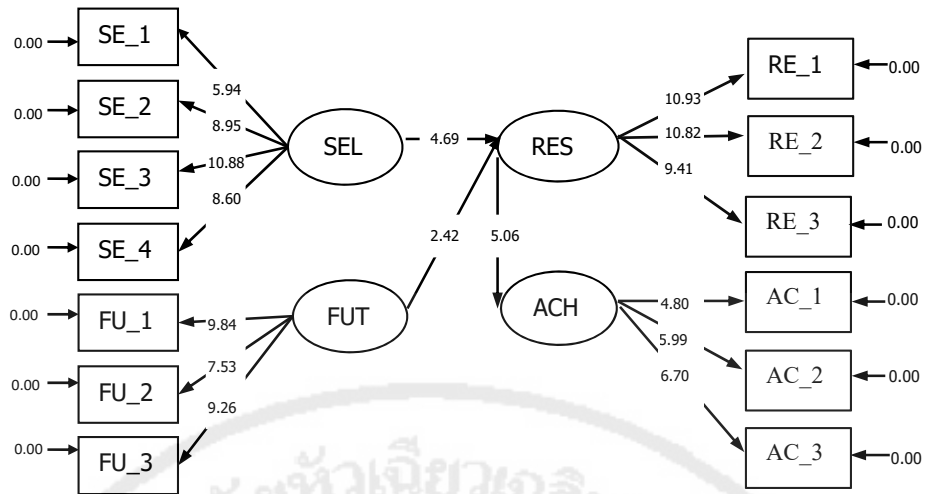
ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในขั้นนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยทำการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling=SEM) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตามภาพที่ 8

Chi-Square=57.4, df=75, P-value=0.93435, RMSEA=0.000

ภาพที่ 8

ผลการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบ (RES) ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH)

จากภาพที่ 8 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ของการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) มีค่าสถิติ t ระหว่าง 5.94 - 10.88 ตัวแปรสังเกตได้ของลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) มีค่าสถิติ t ระหว่าง 7.53 - 9.84 และ ตัวแปรสังเกตได้ของความรับผิดชอบ (RES) มีค่าสถิติ t ระหว่าง 9.41-10.93 ซึ่งทุกค่าต่างเป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรสังเกตได้ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่าสถิติ t ระหว่าง 4.80-6.70 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าโมเดลสมการโครงสร้างมีความตรงเชิงโครงสร้าง แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผลอย่างชัดเจน กล่าวคือตัวแปรสาเหตุ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) และลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) ต่างมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบ (RES) มีค่าสถิติ $t = 4.69$ และ 2.42 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ และความรับผิดชอบ (RES) ซึ่งเป็นตัวแปรคั่นกลาง นอกจากจะเป็นเป็นตัวแปรตามแล้ว ยังเป็นตัวแปรสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่าสถิติ $t = 5.06$ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกัน แสดงว่าตัวแปรผลที่กำหนดในโมเดล เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรสาเหตุ สรุปว่า โมเดลสมการโครงสร้างมีความตรงเชิงโครงสร้าง

สำหรับผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าสถิติความสอดคล้อง (Goodness of Fit Statistic) ที่ประมาณค่าได้ มีค่า $\chi^2 = 57.43$, ค่า $df = 75$, ค่าไคสแควสัมพันธ์ (χ^2/df) = .77, $p\text{-value} = .93$, ค่า $GFI = .94$, ค่า $AGFI = .93$, ค่า $RMR = .050$ และค่า $RMSEA = .00$ และเพื่อยืนยันว่าค่าสถิติที่ได้เหล่านี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องในกลุ่ม Absolute Measure ปรากฏผลตามตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบค่าสถิติในโมเดลสมการโครงสร้างกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง

เกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง	ผลการวิเคราะห์	ผลการเปรียบเทียบ
p-value > .0	.93	ผ่านเกณฑ์
$\chi^2/df < 2.00$	$57.43/75 = .77$	ผ่านเกณฑ์
$GFI > .90$.94	ผ่านเกณฑ์
$AGFI > .90$.93	ผ่านเกณฑ์
$RMR < .05$.050	ผ่านเกณฑ์
$RMSEA < .05$	0.00	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 13 ค่าสถิติความสอดคล้องที่ได้จากโมเดลสมการโครงสร้าง เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องแล้ว พบว่าทุกค่าผ่านเกณฑ์ นั่นคือ โมเดลสมการโครงสร้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการทดสอบนี้สอดคล้องตามสมมติฐานที่ 1

ผลการทดสอบสมมติฐาน 2

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ

การทดสอบตามสมมติฐานที่ 2 ทดสอบโดยการวิเคราะห์อิทธิพล (Path Analysis) ตามตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุ ที่มีต่อความรับผิดชอบ (RES) และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH)

ตัวแปรสาเหตุ	ตัวแปรผล	RES			ACH			R ²
		TE	DE	IE	TE	DE	IE	
SEL	β	.51	.51	-	.30	-	.30	-
	SE	.14	.14	-	.11	-	.11	
	ค่า t	4.69**	4.69**	-	8.37**	-	8.37**	
FUT	β	.29	.29	-	.14	-	.14	-
	SE	.13	.13	-	.10	-	.10	
	ค่า t	2.42*	2.42*	-	3.95**	-	3.95**	
RES	β	-	-	-	.59	.59	-	.47
	SE	-	-	-	.09	.09	-	
	ค่า t	-	-	-	5.06**	5.06**	-	
ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้								
ตัวแปรสังเกตได้	ตัวแปรสาเหตุ			FUT				
	SEL	SE_1	SE_2	SE_3	SE_4	FU_1	FU_2	FU_3
ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง		.23	.44	.57	.34	.50	.34	.46
ตัวแปรสังเกตได้	ตัวแปรผล			ACH				
	RES	RE_1	RE_2	RE_3	AC_1	AC_2	AC_3	
ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง		.57	.56	.48	.31	.27	.35	
เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผล								
	SEL	FUT	RES	ACH				
SEL	1							
FUT	.63**	1						
RES	.66**	.56**	1					
ACH	.82**	.68**	.64**	1				

* p< .05 ** p< .01

จากตารางที่ 14 สรุปผลดังนี้

การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) มีอิทธิพลทางตรงต่อความรับผิดชอบ (RES) มากกว่า

ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) มีค่า $DE = 64$ ($SE = .13$) และ $.29$ ($SE=.12$) มีค่าสถิติ $t = 4.91$ และ 2.51 ตามลำดับ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ และ $.05$ ตามลำดับ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่า $IE = .30$ ($SE = .11$) มากกว่าลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) ซึ่งมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่า $IE = .14$ ($SE=.10$) มีค่า $t=8.37$ และ 3.95 ตามลำดับ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

ความรับผิดชอบ (RES) มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่า $DE = .59$ ($SE = .09$) มีค่าสถิติ $t = 5.06$ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ มีอำนาจในการทำนายและอธิบายความผันแปรของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) ได้ร้อยละ 47 ($R^2 = .47$)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผล ไม่มีคู่ใดมีค่า r เป็นลบ แสดงว่าตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) กับลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) กับ ความรับผิดชอบ (RES) และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) กับความรับผิดชอบ (RES) มีค่า $r = .63$, $.66$ และ $.56$ ตามลำดับ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะมุ่งอนาคต (FUT) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) ความรับผิดชอบ (RES) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่า $r = .68$, $.64$ ตามลำดับ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง (SEL) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ACH) มีค่า $r = .82$ เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ เช่นเดียวกัน สังเกตว่าค่า r ตัวแปรสาเหตุและตัวแปรผลเป็นค่าที่เกินกว่า $.80$ ซึ่งไม่ขัดต่อข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ที่กำหนดให้เฉพาะตัวแปรสาเหตุไม่ควรมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (Multicollinearity)

สรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองและลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยสาเหตุที่ต่างมีอิทธิพลทางตรงต่อความรับผิดชอบ และต่างมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยความรับผิดชอบเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีอำนาจในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 47 ความรับผิดชอบเป็นตัวแปรคั่นกลางระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองและลักษณะมุ่งอนาคตที่เป็นตัวแปรสาเหตุ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นตัวแปรผล กล่าวได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองและลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ สอดคล้องตามสมมติฐานที่ 2

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. การวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง การรับรู้ความสามารถของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อทดสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. สมมติฐานการวิจัยมีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม ชั้นปีที่ 3 จำนวน 153 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้กลุ่มประชากรทั้งหมด 153 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 แบบวัด ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต ความรับผิดชอบ และตัวแปรตามคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา SW 3043 วัดจากผลการทดสอบวิชาดังกล่าวตอนกลางภาค ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจ เก็บคะแนนจากผลการสอบกลางภาค ซึ่งวัดเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ คะแนนจากการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งวัดการนำไปใช้และการวิเคราะห์ และคะแนนปลายภาค ซึ่งวัดการสังเคราะห์และการประเมินผล ระหว่างการเรียนการสอน และปลายภาค

4. ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง 153 คน เป็นเพศชายร้อยละ 14.38 เพศหญิงร้อยละ 85.62 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 21 ปี ส่วนมากมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ภาคกลาง ร้อยละ 35.29 และภูมิลำเนาเดิมอยู่กรุงเทพฯ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.79 ค่าใช้จ่ายระหว่างศึกษาเล่าเรียนส่วนมากต่ำกว่า 15,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 62.75 และระหว่างศึกษาในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ กลุ่มตัวอย่างค้นคว้าหาความรู้จาก internet มากที่สุด ร้อยละ 98.68 มีการติดตามข่าวสารร้อยละ 66.67

4.2 ผลการทดสอบโมเดลการวัดและโมเดลสมการโครงสร้าง

4.2.1 ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ ประกอบด้วย การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ ได้ค่า $\chi^2 = 7.90$ ค่า df = 21 ค่า p-value = .99 ค่า GFI = .99 ค่า AGFI = .99 ค่า RMR = .033 และค่า RMSEA = .00 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องแล้ว พบว่าโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และพบว่าโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุมีความตรงเชิงโครงสร้าง ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าสถิติ t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การรับรู้จากการถูกชักจูงมีความตรง (Valid) ในการวัดและมีความเที่ยง (Reliability) มากที่สุด ความเชื่อมั่นว่าในอนาคตสิ่งที่จะเกิดขึ้นมีคุณค่าไม่ลดลง มีความตรง (Valid) และมีความเที่ยง (Reliability) มากที่สุด

4.2.2 ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล

ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผล ประกอบด้วย ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรผลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้ค่า $\chi^2 = 3.14$ ค่า df = 15 ค่า p-value = 1.00 ค่า GFI = .99 ค่า AGFI = .99 ค่า RMR = .032 และค่า RMSEA = .00 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องแล้ว พบว่าโมเดลการวัดตัวแปรผลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี และโมเดลการวัดตัวแปรผลมีความตรงเชิงโครงสร้าง ตัวแปรองค์ประกอบทุกตัวมีค่าสถิติ t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษามีความตรง (Valid) และมีความเที่ยง (Reliability) มากที่สุด และ

ผลสัมฤทธิ์ด้านการนำไปใช้มีความตรง (Valid) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล มีความเที่ยง (Reliability)) มากที่สุด

4.2.3 ผลการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้างเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1

ผลการทดสอบพบว่าสมการโครงสร้างที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น มีค่าสถิติความสอดคล้อง (Goodness of Fit Statistics) ได้แก่ ค่า $\chi^2 = 57.43$ ค่า $df = 75$ ค่า $p\text{-value} = .93$ ค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) = .78 ค่า $GFI = .94$ ค่า $AGFI = .93$ ค่า $RMR = .050$ และค่า $RMSEA = .00$ สรุปได้ว่า โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการทดสอบนี้ สอดคล้องตามสมมติฐานที่ 1

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

ผลการทดสอบพบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคตเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งความรับผิดชอบมีอำนาจในการทำนายและสามารถอธิบายความผันแปรของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ร้อยละ 47 สรุปได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ ผลการทดสอบนี้ สอดคล้องตามสมมติฐานที่ 2

อภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จัดกระบวนการเรียนการสอนตามแผนการสอน วิชา SW 3043 (มคอ.3) ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องสอนให้ครบ 45 ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี 36 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 9 ชั่วโมง และผู้วิจัยเพิ่มเวลาให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอีก 10 ชั่วโมง หรือ 600 นาที 3 ครั้งๆละไม่เกิน 20 นาที ต่อ 1 กลุ่มนักศึกษา (กลุ่มละประมาณ 12-16 คน) เพื่ออธิบายทบทวนบทเรียนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ พร้อมทั้งการพูดโน้มน้าวให้ผู้เรียนได้รับรู้ความสามารถของตนเอง สร้างแรงจูงใจให้เกิดความคาดหวังในผลสำเร็จของการกระทำ ด้วยการการแข่งขัน มอบหมายการบ้านเป็นรายบุคคลโดยให้คะแนนเพิ่มขึ้นตามความสามารถ เป็นการพัฒนาความรับผิดชอบไปพร้อมๆกัน โดยผู้วิจัยมีความเชื่อว่า เมื่อผู้เรียนได้รับรู้

ความสามารถของตนเอง มีความคาดหวังผลสำเร็จ และมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นแล้ว จะทำให้ผู้เรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตเพิ่มขึ้นด้วย โดยผู้เรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต และความรับผิดชอบ เมื่อสิ้นเทอม จะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากน้อยเพียงไร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้และความเข้าใจวัดผลจากคะแนนผลทดสอบกลางภาค ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์ วัดจากการประชุมกลุ่มย่อย การจัดโครงการ และการนำเสนอการจัดโครงการ สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการสังเคราะห์และการประเมินผล วัดจากรายงานผลการจัดโครงการและการประเมินผล ตามลำดับ อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อตัวแปรผล ผู้วิจัยได้จำลองเป็นโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ กำหนดให้ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุของความรับผิดชอบ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และได้ทดสอบว่าโมเดลประกอบที่เหมาะสม และสอดคล้องกับข้อมูลที่เก็บได้จริง

ในการวิจัยนี้ ได้ทำการทดสอบ 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่หนึ่ง เป็นการทดสอบโมเดลการวัดตัวแปรสาเหตุ และโมเดลการวัดตัวแปรผล พบว่าตัวแปรองค์ประกอบทุกตัวมีค่าอำนาจนัยองค์ประกอบมาตรฐานที่ไม่ต่ำกว่า .30 และมีค่าสถิติ t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 แสดงว่าทั้งสองโมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง มีตัวแปรองค์ประกอบที่ไม่ปรากฏว่ามีตัวแปรองค์ประกอบร่วมตัวใดมีคะแนนองค์ประกอบที่มากกว่า นับว่าเป็นโมเดลการวัดที่มีองค์ประกอบที่มีความเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยจำลองโมเดลได้อย่างสมเหตุสมผล ทำให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพ เมื่อนำค่าสถิติความสอดคล้องจากโมเดลการวัดไปเปรียบเทียบกับค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง พบว่าผ่านเกณฑ์ทุกค่า สรุปว่าเป็นโมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นที่สอง เป็นการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่ามีความสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ผลการทดสอบสอดคล้องตามสมมติฐานที่ 1 โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อค้นพบนี้ เป็นผลจากการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองและลักษณะมุ่งอนาคตต่างมีอิทธิพลทางตรงต่อ

ความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะเห็นว่าความรับผิดชอบได้รับอิทธิพลจากการรับรู้ความสามารถของตนเองและลักษณะมุ่งอนาคต และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้รับอิทธิพลมาจากความรับผิดชอบ เป็นโมเดลที่ผู้วิจัยจำลองขึ้นมาจากการสังเกตผู้เรียน และใช้แนวคิดทฤษฎีต่างๆเป็นหลัก และผลการวิจัยต่างๆที่ช่วยยืนยัน และปรากฏว่าผลการทดสอบพบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการทดสอบ สอดคล้องตามสมมติฐานที่ 2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต เป็นตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผ่านความรับผิดชอบ

ข้อค้นพบนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พนิดา ธนวัฒนากุล (2547) พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และ ธนดล ยี่มถนอม (2554) ได้พัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองของนักเรียน มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะมุ่งอนาคตมีอิทธิพลทางตรงต่อความรับผิดชอบต่อสังคม เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ พระทองเหลือ แยมศิริ (2556 : 33-44) และ สุขฤกษ์ ดีโนนโพธิ์ (2554) พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง และลักษณะมุ่งอนาคต เป็นลักษณะภายในของบุคคลที่ผู้สอนสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนได้ ผู้สอนจึงควรปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และได้รับประสบการณ์ตรง
2. ในการวิจัยต่อไป ควรวิจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากจะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในขณะที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาแล้ว ในอนาคตซึ่งผู้เรียนสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตจะต้องมีงานทำ ปัจจัยดังกล่าวที่เป็นสาเหตุของความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา จะส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานหรือไม่ หรืออาจมีปัจจัยอื่นใดที่อาจเป็นสาเหตุ เช่น ปัจจัยด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544) **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรวิภา สวนบุรี. (2546). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กอบชัย โปธินาแค. (2546) **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จารุวรรณ เ้าทา. (2546) **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา จันทร์ดา. (2550) **ผลของนิทานใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. (2540) **คุณสมบัติในการวัดและคุณภาพของมาตราวัดเจตคติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อสร้างขึ้นโดยประยุกต์วิธีการของธอนไดค์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จินตนา มะโรจรัตน์. (2553) **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องเวลา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามหลักชิปปา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จิราภรณ์ กณสิทธิ์. (2541) การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้วยตัวแปรด้าน การกำกับตนเองในการเรียน การรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ ทักษะคิด ต่อวิชาคณิตศาสตร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. การศึกษาและการสอน (มัธยมศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทนา ปาปัดถา. (2556) “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร” วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแห่งประเทศไทย. 19 (2) หน้า 92-100.
- ชุติมา ไชยสิทธิ์. (2555) “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย” วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. 7 (1) หน้า 1693-1707.
- ญาณัญญา ศิริภัทร์ธาดา. (2553) การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาในการเรียนวิชาหลักการตลาดโดยการสอนแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอ็มดีพีริ้นติ้งแอนด์ซัพพลาย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ดวงจันทร์ อันอาจ. (2543) ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายในตน ลักษณะมุ่ง อนาคตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา) ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงเดือน พันธุนาวัน. (2545) “ลักษณะการวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์ที่สามารถชี้ นำ การพัฒนาบุคคลอย่างครบวงจร” วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 15 (2) หน้า 130-165.
- ธนดล ยิ้มถนอม. (2554) การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาวิธีวิทยาการ วิจัยการศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วีรัชชัย. (2542) การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-Analysis). กรุงเทพมหานคร : นิชินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2549) การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรียทิพพ์ บุญคง. (2546) การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปัญญา ชูช่วย. (2551) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปิยะมาศ เจริญพันธุ์. (2544) “ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี” วารสารวิจัยและพัฒนา มจร. 24 (3) หน้า 311-326.
- พนิดา ธนวัฒนากุล. (2547) ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานบริการอย่างมีความรับผิดชอบของพนักงานช่างในกลุ่มบริษัท ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พระทองเหลือ แยมศิริ (2556) “การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในเขตภาคเหนือ” ลักทอง : วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 19 หน้า 33-44.
- พัชรภา ดรีเนตร. (2554) “การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมจริยธรรมด้วยวิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ” วารสารนเรศวรพะเยาว์. 5 (2) หน้า 177-189.
- ภาคภูมิ อิ่มสะอาด. (2556) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง” วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม. 12 (2) หน้า 142-149.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544) การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2539) **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายหยุด ทาเรือน. (2552) **ความรับผิดชอบของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาแผนกพาณิชยการคอมพิวเตอร์ ระดับ ปวช. 2** ลำปาง : โรงเรียนลำปางเทคโนโลยี แลம்பีเทค
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550) กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.thailibrary.in.th/2013/11/10/mua-plan/ (14 เมษายน 2558)
- สุขฤกษ์ ดีโนนโพธิ์. (2554) “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต30” **Veridian E-Journal, Silpakorn University**. 4 (2) หน้า 1-15.
- สุภมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และ รัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2544) **สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ : เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมีนคังการพิมพ์.
- สุมาลี ชีโนกุล (ม.ป.ป.) “การเรียนการสอนในห้องเรียนขนาดใหญ่ : อุปสรรคและทางเลือกที่ท้าทาย” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: www.academic.chula.ac.th/thaiver/fac_develop/large_classroom.pdf (14 เมษายน 2558).
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548) **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องอาจ จุมสีมา. (2554) **รายงานการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านกันทรมน้อย ด้วยวิธีการทำค่านิยมให้กระจ่าง โดยใช้ชุดพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน**. ศรีสะเกษ : โรงเรียนบ้านกันทรมน้อย.
- อรรถพล คณิตชรางกูร. (2555) “การศึกษาความรับผิดชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร” **Veridian E-Journal, Silpakorn University**. 4 (2) หน้า 1 - 15.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อภิญา อิงอาจ และ ชลธร อริยปิณฑิพันธ์. (2553) “การรับรู้ความสามารถของต้นด้านการเรียน
และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ” **BU Academic Review**. 9 (พิเศษ 1) หน้า 30 - 34.
- อารีย์ คงสวัสดิ์. (2544) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในการเรียนคณิตศาสตร์กับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการวัดผลการศึกษา) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุบล เลี้ยววาริณ. (2553) “คุณภาพทางจิตและพฤติกรรมของเยาวชนไทย จากการปลูกฝัง
อบรม” **วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์ : ระบบพฤติกรรมไทย**. 6 (2) หน้า 133 - 145.
- Anastasi, A. (1968) **Personality development**. New York : McGraw - Hill company.
- Anderson, J. C. and Gerbing, D. W. (1988) “Structural equation modeling in
practice : A review and recommended two-step approach” **Psychological
Bulletin**. 103 (3) page 411 - 423.
- Bandura, A. (1977b) “Self-efficacy : Toward a unifying theory of behavioral change”
Psychological Review. 84 (2) page 191 - 215.
- Barrett, P. (2007) “Structural equation modeling : Adjudging model fit” **Personality
and Individual Differences**. 42 (5) page 815 - 824.
- Bentler, P. M. and Chou, C. P. (1987) Practice issues in structural modeling.
Sociological Methods and Research. 16 (1) page 78 -117.
- Bloom, B. S. et al. (1956) **Taxonomy of education objective, handbook 1 : the
cognitive domain**. New York : Longman.
- Bower, H. and Hilgard, E. R. (1981) **Theories of learning**. 5th ed. Englewood Cliffs.
New Jersey : Prentice-Hall.
- Combs, A. W. (1959) **Individual behavior : A perceptual approach to behavior**.
New York : Harpers and Brothers.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Cornish, E. (1983) **The study of the future**. 5th ed. Washington D.C : World Future Society.
- Diamantopoulos, A. and Siguaw, J. A. (2000) **Introducing LISREL : A guide for the uninitiated**. London : Sage Publications.
- Evans, R. I. (1989) **Albert Bandura : The man and his ideas a dialogue**. New York : Praeger.
- Eysenck, J., Arnold, W., and Meili, R. (1972) **Encyclopedia of psychology**. London : Search Press Limited.
- Fox, J. (1984) **Linear statistical models and related methods : with applications To social research**. New-York : Wiley.
- Jöreskog, K. G., and Sörbom, D. (1982) “Recent developments in structural equation modeling” **Journal of Marketing Research**. 19 page 404-416.
- Kastenbaum, R. J. (1961) “The dimensions of future time perspective : An experimental analysis” **Journal of General Psychology**. 65 page 203-218.
- Keeves, J. P. (1997) “Models and model building” in J. P. Keeves, Ed. **Educational research, methodology, and measurement : An international handbook** 2th ed. Oxford : Pergamon Press.
- Lee, C and Bobko, P. (1994) “Self-efficacy beliefs : comparison of five measure” **Journal of Applied Psychology**. 79 (3) page 364 – 369.
- Likert, R. (1932) “A technique for the measurement of attitudes” **Archives of Psychology**. 140 (22) page 55.
- Marcoulides, G. A and Schumacker, R. E. (2001) **New developments and techniques in structural equation Modeling**. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.
- Maslow, A. H. (1943) “A theory of human motivation” **Psychological Review**. 50 (4) page 370-396.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Mischel, W. (1974) **Process in delay of gratification in advance in experimental social psychology**. New York : Academic press.
- Nurmi, J. E. (1991) "How do adolescents see their future? A review of the Development of future orientation and planning" **Developmental Review**. 11 (1) page 1-5.
- Pressey, S. L., Robinson, F. P. and Horrock, J. E. (1959) **Psychology in education**. New York : Harper - Collins.
- Rogers, C. R. (1961) **On becoming a person : a therapist's view of psychotherapy**. Boston : Houghton Mifflin.
- Rovinelli, R. J. & Hambleton, R. K. (1977) "On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity" **Dutch Journal for Educational Research**. 2 page 49-60.
- Schumacker, R. E. and Lomax, R. G. (2010) **A beginner's guide to structural equation modeling**. 3rd ed. New York : Routledge.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามและแบบวัด

รหัสประจำตัวนักศึกษา.....

คำชี้แจง แบบสอบถามและแบบวัดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความ
 รับผิดชอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์
 จึงขอความร่วมมือจากนักศึกษาที่เรียนรายวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ กรอกรหัสประจำตัว
นักศึกษา และตอบคำถาม/แบบวัดโดยไม่ต้องระบุชื่อ จำนวน 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ชุดที่ 2 แบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย

ชุดที่ 2.1 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง 12 ข้อ

ชุดที่ 2.2 แบบวัดการมุ่งอนาคต 9 ข้อ

ชุดที่ 2.3 แบบวัดความรับผิดชอบ 9 ข้อ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และ เติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

- เพศ ชาย หญิง
- อายุ.....ปี
- ภูมิลำเนาเดิมคือ จังหวัด.....
- ค่าใช้จ่ายส่วนตัวรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการศึกษา

☐ ต่ำกว่า 15,000 บาท/เดือน	☐ 15,000-25,000 บาท/เดือน
☐ 25,001-30,000 บาท/เดือน	☐ สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน
- แหล่งเรียนรู้ที่ท่านใช้มากที่สุดคือ

☐ Internet	☐ TV
☐ วิทยู	☐ ห้องสมุด
☐ อื่นๆ(ระบุ).....	
- ความสม่ำเสมอในการติดตามข่าวสาร

☐ ทุกวัน	☐ วันเว้นวัน
☐ สัปดาห์ละครั้ง	☐ เดือนละ 2 ครั้ง
☐ เดือนละครั้ง	☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- เมื่อจบการศึกษา สิ่งที่ท่านจะทำคือ.....(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทำงาน	☐ ศึกษาต่อระดับปริญญาโท
☐ อยู่ที่บ้าน	☐ แต่งงานทันที
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	
- ท่านมีความมุ่งมั่นประกอบอาชีพนักสังคมสงเคราะห์

☐ มากที่สุด	☐ มาก
☐ น้อย	☐ น้อยที่สุด

ชุดที่ 2 แบบวัด

คำชี้แจง ชุดที่ 2 มีจำนวน 3 แบบวัด แต่ละข้อความ มีคำตอบให้ท่านเลือก 5 คำตอบ กรุณา
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ท่านคิดว่าเป็นจริงที่สุดเพียงข้อเดียวตามตัวอย่างดังนี้

1. ฉันชอบวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์
 จริงที่สุด จริง เป็นบางครั้ง จริงน้อย ไม่จริงเลย

หมายเหตุ: ความหมายของข้อ 1. ฉันชอบวิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์

2.1 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง ที่ผ่านม	1. ฉันต้องทำคะแนนวิชา SW 4243 ได้ดีมากแน่นอนเพราะมีผลการเรียนดีมาโดยตลอด ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 2. ฉันเคยเขียนโครงการมาก่อนแล้ว จึงเชื่อมั่นว่าสามารถเรียนวิชา SW 3043 ได้ดี ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 3. ฉันมั่นใจว่าเมื่อมีการทดสอบวิชา SW 3043 จะต้องทำคะแนนได้ดีทุกครั้ง ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย
การรับรู้จากการสังเกตตัวแบบ	4. ฉันมีเพื่อนที่ขยันเรียนมักจะมีผลการเรียนดี ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 5. เวลาเห็นเพื่อนท่องหนังสือ ฉันต้องรีบท่องหนังสือ เพราะเชื่อว่าจะมีผลการเรียนดีขึ้น ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 6. ฉันพยายามตอบคำถามอาจารย์บ่อยๆเพื่อให้ตนเองเข้าใจเนื้อหาที่เรียน ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย
การรับรู้จากการถูกชักจูง	7. เพื่อนให้ฉันกล้าแสดงออก แต่ฉันหลีกเลี่ยงทุกที ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 8. เพื่อนชอบพูดเสมอว่า ฉันเป็นคนฉลาดและมีความสามารถ ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 9. ใครๆมักจะพูดเสมอว่า ถ้าฉันตั้งใจและขยันให้มากขึ้น จะสอบได้คะแนนดีขึ้น ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย
การรับรู้จากการถูกกระตุ้น ทางร่างกายและอารมณ์	10. ถ้าต้องแข่งขันตอบคำถามวิชา SW 3043 ฉันคงจะแพ้อย่างแน่นอน ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 11. ฉันนำเสนอเนื้อหาวิชา SW 3043 ได้ไม่ดี เพราะรู้สึกประหม่า ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 12. ฉันสามารถทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ดี ถ้ามีคนยกย่อง ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย

2.2 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต

ความสามารถคาดการณ์ในอนาคต ทั้งใกล้และไกล	1. ฉันตั้งใจเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ มั่นใจว่าจะเข้าใจเนื้อหาวิชา SW 3043 ได้อย่างดี ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 2. การฝึกตอบคำถามบ่อยๆ ทำให้ฉันมั่นใจว่าจะมีทักษะในการวิเคราะห์ ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 3. ฉันตั้งใจจะส่งการบ้านอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีความรู้ในวิชา SW 4243 ลึกซึ้งมากขึ้น ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย
ความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองจะเกิดขึ้นกับคนอื่นเช่นเดียวกันในอนาคต	4. ฉันมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น เมื่อได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 5. ฉันมั่นใจว่าหากฝึกวิเคราะห์บ่อยๆ จะทำให้เป็นคนมีเหตุผล ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 6. ฉันเชื่อมั่นว่า หากขยันท่องหนังสือต้องได้ A วิชา SW 4243 อย่างแน่นอน ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย
ความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับคุณจะไม่ลดลง	7. ฉันเชื่อมั่นว่าหากตนเองมีความรู้มาก อาจารย์และเพื่อนฝูงย่อมให้ความเชื่อถือศรัทธา ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 8. ฉันเชื่อมั่นว่าความรู้ในวิชา SW 4243 มากเท่าไร จะได้เรียนต่อปริญญาโทมากเท่านั้น ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 9. ฉันมั่นใจว่าความรู้ในวิชา SW 3043 สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการทำงาน ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย

2.3 แบบวัดความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบต่อตนเอง	1. ฉันมานั่งรอก่อนอาจารย์เข้าสอนทุกครั้ง ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 2. ฉันตั้งใจเรียนและหลีกเลี่ยงการขาดเรียน ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย 3. ฉันมักส่งการบ้านตรงเวลาเสมอ ☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ เป็นบางครั้ง ☐ จริงน้อย ☐ ไม่จริงเลย
-----------------------	--

2.3 แบบวัดความรับผิดชอบ (ต่อ)

<p>ความรับผิดชอบต่อสถาบันการศึกษา</p>	<p>4. บางครั้งฉันไม่ค่อยปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย</p> <p>☐จริงที่สุด ☐จริง ☐เป็นบางครั้ง ☐จริงน้อย ☐ไม่จริงเลย</p> <p>5. ฉันไม่เคยประพฤติตนให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย</p> <p>☐จริงที่สุด ☐จริง ☐เป็นบางครั้ง ☐จริงน้อย ☐ไม่จริงเลย</p> <p>6. เวลาว่างจากการเรียน ฉันมักจะเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย</p> <p>☐จริงที่สุด ☐จริง ☐เป็นบางครั้ง ☐จริงน้อย ☐ไม่จริงเลย</p>
<p>ความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>7. ฉันมักจะช่วยเหลืองานของครอบครัวเมื่อมีโอกาส</p> <p>☐จริงที่สุด ☐จริง ☐เป็นบางครั้ง ☐จริงน้อย ☐ไม่จริงเลย</p> <p>8. ฉันเคยเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบความเดือดร้อนและบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน</p> <p>☐จริงที่สุด ☐จริง ☐เป็นบางครั้ง ☐จริงน้อย ☐ไม่จริงเลย</p> <p>9. ฉันพยายามรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>☐จริงที่สุด ☐จริง ☐เป็นบางครั้ง ☐จริงน้อย ☐ไม่จริงเลย</p>

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือวิจัย

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence=IOC)

ข้อที่	แบบวัดการรับรู้				แบบวัด				แบบวัด			
	ความสามารถของตนเอง				ลักษณะมุ่งอนาคต				ความรับผิดชอบ			
	คนที่ 1	2	3	รวม	1	2	3	รวม	1	2	3	รวม
1.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.	1	1	0	.67	1	1	0	.67	1	1	1	1
6.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7.	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
8.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	.67
9.	1	1	0	.67	1	1	0	.67	1	0	0	.33
10.	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
11.	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม				.70				.67				.89

หมายเหตุ: ชุดที่ 2.1 ข้อ 5 และ 9 / ชุดที่ 2.2 ข้อ 5, 7 และ 9 / ชุดที่ 2.3 ข้อ 8 และ 9

ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) หรือค่า Cronbach's Alpha if Item Deleted
ดังนี้

ข้อที่	แบบวัดการรับรู้ ความสามารถของตนเอง	แบบวัด ลักษณะมุ่งอนาคต	แบบวัด ความรับผิดชอบ	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน
1.	.74	.74	.75	.88
2.	.73	.73	.75	.87
3.	.77	.74	.75	.86
4.	.75	.72	.74	.89
5.	.74	.71	.75	.89
6.	.75	.70	.77	.88
7.	.76	.73	.78	.87
8.	.76	.74	.78	.87
9.	.74	.74	.78	.88
10.	.74	-	-	-
11.	.76	-	-	-
12.	.71	-	-	-
	ค่าความเที่ยง ทั้งฉบับ = .77	ค่าความเที่ยง ทั้งฉบับ = .75	ค่าความเที่ยง ทั้งฉบับ = .78	ค่าความเที่ยง ทั้งฉบับ = .89

3. ค่าอำนาจจำแนก (Discriminant) หรือค่า Corrected Item-Total Correlation ดังนี้

ข้อที่	แบบวัดการรับรู้	แบบวัด	แบบวัด	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน
	ความสามารถของตนเอง	ลักษณะมุ่งอนาคต	ความรับผิดชอบ	
1.	.37	.34	.56	.66
2.	.40	.39	.54	.78
3.	.39	.37	.53	.77
4.	.40	.47	.58	.51
5.	.42	.53	.52	.49
6.	.48	.59	.44	.60
7.	.41	.43	.34	.69
8.	.42	.37	.35	.73
9.	.44	.37	.32	.65
10.	.43	-	-	-
11.	.43	-	-	-
12.	.34	-	-	-

ภาคผนวก ค

แผนกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมและลักษณะที่พึงประสงค์

วิชา การบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043)

เวลาสอน จำนวน 45 ชั่วโมง บรรยาย 36 ชั่วโมงภาคปฏิบัติ 9 ชั่วโมง (12 คาบๆละ 3 ชั่วโมง)

จำนวนผู้เรียน 153 คน ภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2557

กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการบ้าน

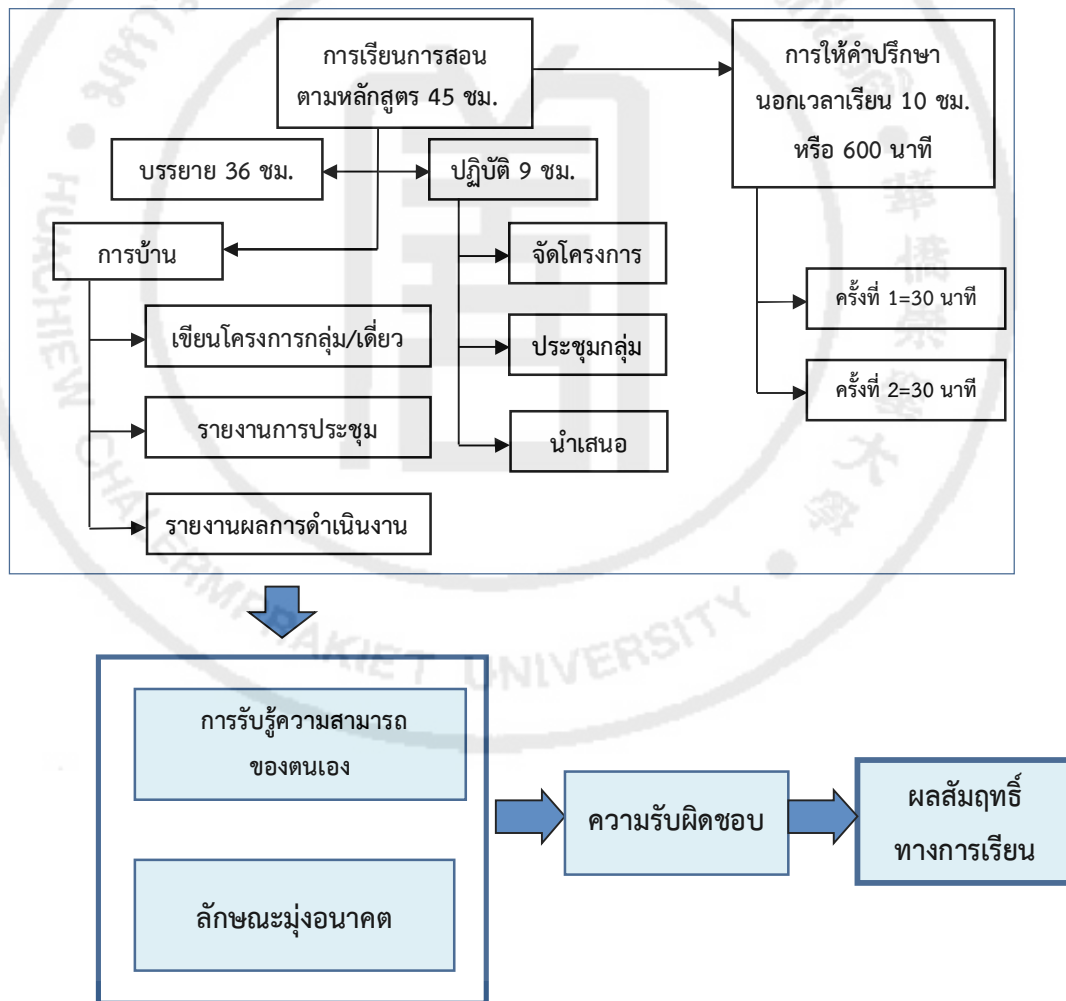
กิจกรรมการเรียนการสอน วิชาการบริหารโครงการในงานสังคมสงเคราะห์ (SW 3043) เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมและลักษณะภายในของผู้เรียน	การรับรู้ความสามารถ ของตนเอง	ลักษณะมุ่งอนาคต	ความรับผิดชอบ
1. ให้คำปรึกษา 21 ชั่วโมง	✓	✓	✓
2. เขียนโครงการกลุ่มเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์	✓	-	✓
3. เขียนโครงการเดี่ยวเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์	✓	-	✓
4. จัดโครงการไม่ต่ำกว่า 9 ชั่วโมง	✓	✓	✓
5. การประชุมกลุ่มย่อย/คณะทำงาน	-	✓	✓
6. รายงานการประชุมกลุ่มย่อย/คณะทำงาน	✓	✓	✓
7. รายงานผลการดำเนินการตามโครงการ	-	✓	✓
8. นำเสนอผลการดำเนินการตามโครงการ	✓	-	✓
9. ถอดบทเรียนและบทเรียนที่ได้เรียนรู้ร่วมกัน	✓	✓	✓

ภาคผนวก ง

แผนปฏิบัติการจัดการกระบวนการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักบททวนและประเมินความสามารถของตนเอง นำไปสู่การรับรู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเอง
2. เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ มีแรงจูงใจที่จะคาดหวังความสำเร็จในอนาคตและได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกำหนดเป็นแนวคิดการจัดการกระบวนการเรียนการสอน ปรากฏเป็นภาพจำลองดังนี้

ภาพที่ 1 ภาพจำลองแนวคิดกระบวนการเรียนการสอนที่เสริมสร้างความรู้ความสามารถของผู้เรียน
ลักษณะมุ่งอนาคต ความรับผิดชอบ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร. จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร
 - อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
 - ประธานกรรมการประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 - ประธานสมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.)
 - คณะกรรมการสมาคมสภาการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมไทย
2. ผศ.ดร. ฤชงค์ เสนานุช
 - อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
 - ประธานกรรมการประจำหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารนโยบายสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 - ที่ปรึกษาด้านการจัดทำมาตรฐาน และผู้ตรวจประเมินมาตรฐานการจัดบริการสังคมในบ้านพักเด็กและครอบครัว สำนักป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล
 - อาจารย์ประจำคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 - กรรมการประจำหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารนโยบายสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
 - กรรมการประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการบริหารงานสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล ดร.ปิยฉัตร กลิ่นสุวรรณ

ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญาตรี : การศึกษาระดับบัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพมหานคร

ระดับปริญญาโท : พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม วิชาเอกวิเคราะห์
นโยบายและการวางแผนทางสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กรุงเทพมหานคร

ระดับปริญญาเอก: จิตวิทยาชุมชนบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการบริหารจัดการ
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต กรุงเทพมหานคร

สถานที่ติดต่อ

สถานที่ทำงาน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

โทรศัพท์ 0-2312-6300 ต่อ 1483 โทรสาร 02-312-6418

e-mail : pklinsuwan@gmail.com

ที่อยู่ปัจจุบัน 40 ถนนบางบอน 3 ซอย 12 แขวงหลักสอง

เขตบางแค กรุงเทพมหานคร 10160